

Riktlinjer

EBA/GL/2018/06

31 oktober 2018

Riktlinjer

för hantering av nödlidande exponeringar
och exponeringar med anstånd

1. Efterlevnad och rapporteringskyldigheter

Riktlinjernas status

1. Detta dokument innehåller riktlinjer utfärdade i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010¹. Enligt artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 ska behöriga myndigheter och kreditinstitut med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer.
2. Riktlinjerna redogör för Europeiska bankmyndighetens (EBA) ståndpunkter om tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn och hur EU:s lagstiftning bör tillämpas inom ett särskilt område. De behöriga myndigheter som definieras i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 och som omfattas av riktlinjerna bör följa dessa genom att införliva dem i verksamheten på lämpligt sätt (t.ex. genom att revidera sina rättsliga ramar eller tillsynsprocesser), inbegripet de riktlinjer som huvudsakligen riktar sig mot institut.

Rapporteringskrav

3. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste behöriga myndigheter meddela EBA att de följer eller avser följa dessa riktlinjer, alternativt inkomma med motivering till varför de inte kan följa riktlinjerna, senast ([dd.mm.åååå]). Om EBA inte har erhållit ett sådant meddelande innan tidsfristen löper ut kommer den behöriga myndigheten i fråga anses inte följa riktlinjerna. Meddelanden ska lämnas genom att formuläret med referens "EBA/GL/201x/xx" på EBA:s webbplats compliance@eba.europa.eu skickas in. Meddelandet bör skickas in av en person som ansvarar för eller har behörighet att rapportera efterlevnad hos den behöriga myndigheten. Eventuella förändringar av efterlevnadsstatus måste också rapporteras till EBA.
4. Meddelanden kommer att publiceras på EBA:s webbplats i enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Syfte

5. Dessa riktlinjer anger sunda metoder för riskhantering för kreditinstitut vid hantering av nödlidande exponeringar, exponeringar med anstånd och ianspråktaga tillgångar.
6. Riktlinjerna vägleder även behöriga myndigheter i deras bedömning av kreditinstitutens riskhanteringsmetoder, -policyer, -processer och -förfaranden vid hantering av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd som en del i översyns- och utvärderingsprocessen (ÖuP).

Tillämpningsområde

7. Dessa riktlinjer är tillämpliga enligt artikel 74 i direktiv 2013/36/EU² som kräver att institut har en robust företagsstyrning, i vilket ingår en tydlig organisationsstruktur med väldefinierade, transparenta och konsekventa ansvarskedjor, effektiva processer för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera risker som institutet är eller kan bli exponerat för samt lämpliga kontrollmekanismer.
8. De behöriga myndigheterna bör säkerställa att kreditinstituten följer riktlinjerna på individuell nivå, grupp nivå och undergruppsnivå i enlighet med artikel 109 i direktiv 2013/36/EU.
9. Samtliga avsnitt i dessa riktlinjer gäller alla exponeringar som lyder under definitionerna av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd enligt bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014³.
10. De ovannämnda definitionerna av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 inbegriper handlexponeringar i form av exponeringar inom handelslagret som definieras i artikel 4.1.86 i förordning (EU) nr 575/2013.
11. Kreditinstitut med nödlidande lån (brutto) som motsvarar eller är högre än 5 procent av totala lån på grupp nivå, undergruppsnivå eller individuell nivå bör tillämpa avsnitt 4 och 5 i dessa riktlinjer på de enheter vars andel nödlidande lån överskrider det fastställda tröskelvärdet.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, (EUT L 191, 28.6.2014, s. 1).

12. I de fall då kreditinstitut har en bruttokvot nödlidande lån som är lägre än 5 procent men har en hög andel eller ett väsentligt antal nödlidande exponeringar i en individuell portfölj, alternativt individuella portföljer med en specifik mängd nödlidande exponeringar inom ett visst geografiskt område, en sektor eller en grupp av kunder med inbördes anknytning, kan de behöriga myndigheterna kräva att kreditinstitutet i fråga tillämpar avsnitt 4 och 5 på portföljnivå.

13. Vidare kan de behöriga myndigheterna identifiera andra kreditinstitut än de som omfattas i punkt 11, som även de bör tillämpa avsnitt 4 och 5. De behöriga myndigheterna bör kräva att dessa avsnitt tillämpas om tecken på försämringar av tillgångarnas kvalitet identifieras. De behöriga myndigheterna bör beakta följande faktorer och deras inbördes verkan när de bedömer huruvida avsnitt 4 och 5 är tillämpliga:

- a) Ökat inflöde av nödlidande exponeringar.
- b) En hög eller förhöjd nivå exponeringar med anstånd.
- c) En hög eller förhöjd nivå ianspråktagna tillgångar.
- d) Låg reserveringsgrad.
- e) Överträdelser av "early warning"-indikatorer.
- f) En förhöjd Texaskvot.
- g) Kvaliteten och tillförlitligheten i omförhandlingsaktiviteterna.

14. Samtliga kreditinstitut bör tillämpa avsnitten 6 till 9.

15. Kreditinstitutet bör följa riktlinjerna på lämpligt sätt i förhållande till institutets storlek och interna organisation samt verksamhetens karaktär, omfattning och komplexitetsgrad. Kreditinstitut får följa avsnitt 4 och 5 med beaktande för proportionalitetskriterierna som anges i avsnitt 4, avdelning I i EBA:s riktlinjer för intern styrning⁴. Om kreditinstitutet vidare, i översyns- och utvärderingsprocesssyfte, klassificeras av de behöriga myndigheterna inom ÖuP-kategori 3 eller 4 (i enlighet med EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖuP)⁵) bör riktlinjerna tillämpas på ett proportionerligt sätt. Vid tillämpningen av dessa riktlinjer avser proportionalitetsprincipen särskilt förenklade skyldigheter för det operativa genomförandet och styrningen av kreditinstitutets strategier för nödlidande exponeringar (avsnitt 5).

⁴ Riktlinjer för intern styrning enligt direktiv 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

⁵ Beskrivs i avsnitt 2.1.1, "Kategorisering av institut", i riktlinjerna om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖuP) (EBA/GL/2014/13).

16. Proportionalitet i tillsynsbedömningen av strategin för nödlidande exponeringar hos institut som ingår i ÖuP-kategori 3 eller 4 kan uppnås genom att bedömningen anpassas efter ÖuP-åtagandemodellen, vilken säkerställer en riskbaserad översynsmetod och tar institutets systemvikt i beaktande.

Målgrupp

17. Dessa riktlinjer vänder sig till de behöriga myndigheter som definieras i artikel 4.2 i i förordning (EU) 1093/2010. Dessa riktlinjer vänder sig även till kreditinstituten som definieras i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013.

Definitioner

18. Såvida inget annat anges har begreppen som används i dessa riktlinjer samma betydelser som de begrepp som används och definieras i direktiv 2013/36/EU, förordning (EU) nr 575/2013⁶ och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014, i deras gällande lydelse.

19. Utöver ovan angivna begrepp och betydelser gäller specifikt följande definitioner i dessa riktlinjer.

Period under vilken åtgärder får vidtas	Enligt definitionen i del 2 av punkt 231.b i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
EBITDA	Resultat före räntor, skatter, avskrivningar och amorteringar
Anstånd	Anståndsåtgärder enligt beskrivning i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
Exponeringar med anstånd	Exponeringar för vilka anståndsåtgärder har tillämpats i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
lanspråktaga tillgångar	Tillgångar som har inhämtats genom kontrollövertag av säkerheter och som fortfarande redovisas i balansräkningen. lanspråktaga tillgångar kan erhållas genom rättsliga förfaranden, genom bilateralt avtal med låntagaren eller genom andra typer av överföringar av säkerheter från låntagaren till kreditinstitutet. lanspråktaga tillgångar kan omfatta finansiella och icke-finansiella tillgångar och bör inbegripa samtliga säkerheter som har inhämtats, oavsett bokföringsmässig klassificering
Fast egendom	Fast egendom enligt definitionen i artikel 208 i förordning (EU) nr 575/2013

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

Omstruktureringskostnad	Omstruktureringskostnader definieras som kapitalutflödet vid verkställande av säkerheter och försäljningsprocessen och inbegriper: <ul style="list-style-type: none"> a) samtliga tillämpliga rättsliga kostnader, b) försäljningskostnader och -skatter samt övriga utgifter, c) eventuella administrativa kostnader för kreditinstitutet i anknytning till återtagande och avyttring av säkerheten, d) eventuella inbetalningar fram till omstruktureringsdatumet
Ledningsorgan	Enligt definitionen i artikel 3.1.7 och 3.1.8 i direktiv 2013/36/EU
Lös egendom	Fysiska säkerheter som inte utgörs av fast egendom i enlighet med artikel 210 i förordning (EU) nr 575/2013
Nödlidande exponeringar	Exponeringar som klassificeras som nödlidande enligt bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
Nödlidande lån	Lån och förskott som definieras i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 och som klassificeras som nödlidande i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
Andel nödlidande lån	Andelen nödlidande lån beräknas genom att de nödlidande lånens och förskottens redovisade bruttovärde divideras med de totala lånens och förskottens redovisade bruttovärde, i enlighet med definitionen av nödlidande exponeringar
Ramverk för nödlidande exponeringar	Policyer, processer, kontroller och system för riskhantering av nödlidande exponeringar
Portfölj	En uppsättning exponeringar med likvärdiga kreditriskegenskaper
Prövotid	Enligt definitionen i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014
Ramverk för riskaptit	Den övergripande metoden, inbegripet policyer, processer, kontroller och system, för hur riskaptit fastställs, kommuniceras och övervakas. Metoden inkluderar en redogörelse för riskaptit, riskgränser och en översikt över roller och ansvarsområden för personer som tillser genomförandet och uppföljningen av ramen. Ramverket

	för riskaptit bör beakta väsentliga risker för kreditinstitutet samt dess anseende bland insättare, investerare och kunder. Ramverket för riskaptit ska överensstämma med bankens strategi
Texaskvot	Denna kvot jämför nödlidande lånestockar med ett kreditinstituts egna kapital. Nödlidande lån (redovisat bruttovärde) delat med eget kapital och ackumulerade nedskrivningar

3. Genomförande

Tillämpningsdatum

20. Dessa riktlinjer gäller från och med 30 juni 2019.

21. För den inledande tillämpningen av dessa riktlinjer bör kreditinstitut beräkna sina andelar nödlidande lån baserat på referensdatumet 31 december 2018.

4. Strategi för nödlidande exponeringar

22. I detta avsnitt redogörs de huvudsakliga faktorerna för utveckling och genomförande av en strategi för nödlidande exponeringar. Kreditinstituten bör ha en etablerad och fullgod ram för att identifiera, analysera, hantera, övervaka och reducera nödlidande exponeringar, inbegripet med hjälp av omförhandlingar.

23. Under arbetet med att upprätta och implementera strategier för nödlidande exponeringar bör kreditinstitut ta hänsyn till relevanta konsumentskyddsaspekter och -krav i syfte att säkerställa rättvis behandling av konsumenter.

4.1 Utarbeta en strategi för nödlidande exponeringar

24. Kreditinstituten bör upprätta en strategi för nödlidande exponeringar i syfte att nå en tidsbestämd reducering av nödlidande exponeringar inom en både realistisk och tillräckligt ambitiös tidshorisont (reduceringsmål för nödlidande exponeringar). Strategin för nödlidande exponeringar bör beskriva kreditinstitutets tillvägagångssätt och målsättningar för effektiv hantering, maximerad återbetalning samt slutlig reducering av nödlidande exponeringar i varje relevant portfölj på ett tydligt, tillförlitligt och genomförbart sätt. Vid upprättande och genomförande av strategin för nödlidande exponeringar som avser konsumentkreditportföljer bör kreditinstituten beakta bestämmelser som syftar till att skydda konsumenter, inklusive direktiv 2014/17/EU⁷, direktiv 2008/48/EG⁸ och EBA:s riktlinjer om försenad betalning och utmätning⁹.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).

⁹ Riktlinjer om försenad betalning och utmätning (EBA/GL/2015/12).

25. Följande steg bör utgöra grunderna för utvecklingen och genomförandet av strategin för nödlidande exponeringar:

- a) Bedömning av verksamhetsmiljön och externa förhållanden (se avsnitt 4.2).
- b) Utveckling av strategin för nödlidande exponeringar för kortfristiga, medelfristiga och långfristiga tidshorisonter (se avsnitt 4.3).
- c) Implementering av verksamhetsplanen (se avsnitt 4.4).
- d) Fullständigt införlivande av strategin för nödlidande exponeringar i kreditinstitutets hanteringsprocesser, inbegripet regelbunden granskning och oberoende uppföljning (se avsnitt 4.5).

26. När kreditinstituten utarbetar sina strategier för nödlidande exponeringar förväntas de även ta hänsyn till policyer som syftar till rättvis behandling av låntagare.

4.2 Bedömning av verksamhetsmiljön

27. Under den första fasen av utvecklingen och genomförandet av en lämplig strategi för nödlidande exponeringar bör kreditinstituten genomföra en bedömning av följande faktorer:

- a) Den interna kapaciteten och förmågan att effektivt hantera och reducera nödlidande exponeringar.
- b) Externa förhållanden och verksamhetsmiljön.
- c) Kapitalkonsekvenserna av strategin för nödlidande exponeringar.

4.2.1 Intern kapacitet och förmåga/självutvärdering

28. Kreditinstituten bör genomföra utförliga självutvärderingar i syfte att bedöma den faktiska situationen samt fastställa steg som vidtas internt för att åtgärda eventuella interna kapacitetsbrister avseende hantering av nödlidande exponeringar.

29. Instituten bör ha fullständiga kunskaper om samt utvärdera följande punkter:

- a) De nödlidande exponeringarnas omfattning och drivande faktorer:
 - i. Storleken på och utvecklingen av portföljer med nödlidande exponeringar på lämplig detaljnivå, vilket kräver en lämplig gruppindelning av exponeringarna, enligt beskrivningen i avsnitt 5.2.3.
 - ii. Drivande faktorer bakom in- och utflöde av nödlidande exponeringar (efter portföljindelning när så är lämpligt).
 - iii. Andra potentiella korrelationer och samband.

- b) Resultat av tidigare åtgärder riktade mot nödlidande exponeringar som kreditinstitutet har vidtagit:
- i. De implementerade åtgärdernas typ och karaktär, inbegripet anståndsverksamhet.
 - ii. Effektiviteten i denna verksamhet och dess bakomliggande drivande faktorer.
- c) Institutets operativa kapacitet (processer, verktyg, datakvalitet, it-system/automatisering, personal/kompetens, beslutsprocesser, interna policyer och eventuella andra punkter som är relevanta för genomförandet av strategin) i förhållande till de olika steg som ingår i processen, inbegripet men inte begränsat till
- i. tidig identifiering av nödlidande exponeringar,
 - ii. anståndsåtgärder,
 - iii. nedskrivningar och bortskrivningar,
 - iv. värdering av säkerheter,
 - v. indrivning, rättsprocess och utmätning,
 - vi. hantering av ianspråktaga tillgångar (i förekommande fall),
 - vii. rapportering och uppföljning av nödlidande exponeringar och effektiviteten av omförhandlingar rörande nödlidande exponeringar.

30. Kreditinstitutet bör på årlig basis utföra utförliga självutvärderingar som minst omfattar punkterna som anges i punkt 29, i syfte att fastställa styrkor, betydande brister och förbättringsområden som är relevanta för att nå reduceringsmålen för nödlidande exponeringar.

31. Kreditinstitutet bör rapportera resultatet av självutvärderingen till institutets ledningsorgan samt till behörig myndighet.

32. Kreditinstitutet bör överväga att regelbundet inhämta expertutlåtanden om institutets operativa kapacitet att hantera nödlidande exponeringar från riskhanterings- och kontrollfunktioner eller från externa källor.

4.2.2 Yttre förhållanden och verksamhetsmiljö

33. Kreditinstitutet bör utvärdera och bedöma aktuella samt sannolika framtida externa förutsättningar för den bedrivna verksamheten när de upprättar strategin för nödlidande exponeringar och relaterade reduceringsmål. Följande externa faktorer bör, efter tillämplighet, beaktas av kreditinstitutet då de fastställer sina strategier för nödlidande exponeringar:

- a) De makroekonomiska förhållandena, inklusive dynamiken på fastighetsmarknaden och inom andra relevanta sektorer, med beaktande av koncentrationer i portföljer med nödlidande exponeringar.
- b) Marknadsförväntningar beträffande godtagbara nivåer för nödlidande exponeringar och deras reserveringsgrad, inbegripet men inte begränsat till utlåtanden från värderingsinstitut och marknadsanalytiker samt tillgänglig forskning, och med lämpligt beaktande av låntagares intresse.
- c) Investerares efterfrågan på nödlidande exponeringar, inklusive trender och dynamik på inhemska och internationella andrahandsmarknader för nödlidande exponeringar.
- d) Mognaden inom tjänsteleverantörsbranschen som inriktar sig på nödlidande exponeringar samt tillgången till och omfattningen av specialiserade tjänsteleverantörer.
- e) Regelverk och rättsliga ramar. Kreditinstituten bör vara väl förtroga med rättsliga förfaranden som avser omförhandlingar av nödlidande exponeringar i relation till olika typer av tillgångar och olika jurisdiktioner. Kreditinstituten bör särskilt bedöma den genomsnittliga tidsåtgången för sådana förfaranden, det genomsnittliga finansiella utfallet, rangordningen av olika typer av exponeringar och därmed förknippade konsekvenser för utfallen, olika typer av säkerhetens och garantiers inverkan på utfallet, konsumentskyddsfrågors påverkan på rättsliga beslut och genomsnittliga totalkostnader förknippade med rättsliga förfaranden. Även de rättsliga bestämmelser som syftar till att skydda konsumenter, i synnerhet när det gäller bolåneexponeringar, bör beaktas av kreditinstituten när de utarbetar strategier för nödlidande exponeringar.
- f) Nationella skattekonsekvenser vid nedskrivningar och bortskrivningar av nödlidande exponeringar.

4.2.3 Kapitalkonsekvenser av strategin för nödlidande exponeringar

34. Kreditinstituten bör, för varje drivande reduceringsfaktor, kunna göra en detaljerad bedömning av den planerade strategins inverkan med fokus på kapitalet, riskexponeringsbeloppet, resultatet och nedskrivningsbeloppen, och de bör bedöma huruvida institutet har identifierat en strategisk process för att åtgärda underskott i olika ekonomiska scenarion. Bedömningskriterierna, underliggande premisser och konsekvenser bör överensstämma med ramverket för riskapitet samt den interna processen för kapitalutvärdering (IKU)¹⁰.

35. Kreditinstituten bör inkludera lämpliga åtgärder i sin kapitalplanering för att säkerställa att det tillgängliga kapitalet är tillräckligt högt för att ge en hållbar reduktion av nödlidande exponeringar i balansräkningen.

¹⁰ Se Riktlinjer för information om IKU och ILU som samlas in inom ramen för ÖuP (EBA/GL/2016/10).

4.3 Utveckling av strategin för nödlidande exponeringar

36. Strategin för nödlidande exponeringar bör minst omfatta tidsbundna och kvantitativa mål för nödlidande exponeringar och mål för ianspråktaga tillgångar, och strategin bör i tillämpliga fall stödjas av en motsvarande och omfattande verksamhetsplan. Utvecklingen av strategin för nödlidande exponeringar bör baseras på en självbedömningsprocess samt en analys av de strategiska alternativ som föreligger för genomförandet av strategin. Strategin för nödlidande exponeringar samt den operativa planen bör fastställas och godkännas av ledningsorganet och ses över minst en gång per år.

4.3.1 Alternativ för implementering av strategin för nödlidande exponeringar

37. Kreditinstituten bör överväga att inkludera en kombination av planer och alternativ i strategin för nödlidande exponeringar för att uppnå de kortfristiga, medelfristiga och långfristiga målsättningarna. För att framgångsrikt genomföra strategin för nödlidande exponeringar bör kreditinstituten minst beakta följande implementeringsalternativ (som inte behöver utesluta varandra) för olika portföljer och olika omständigheter:

- a) Omförhandlings- och anståndsstrategi: lämplig strategi för omförhandlingar och anståndsalternativ. Alternativet att välja en strategi för att behålla krediten och överväga anstånd är starkt förknippat med kreditinstitutets operativa modell, sakkunskap inom bedömningar av anstånd och låntagare, verksamhetens administrativa kapacitet i relation till nödlidande exponeringar, utkontraktering av servicetjänster och riktlinjer för bortskrivningar.
- b) Aktiv portföljreducering: försäljning, värdepapperisering eller, i fall då nödlidande exponeringar bedöms vara omöjliga att återvinna, bortskrivningar. Detta alternativ är starkt förknippat med tillförlitligheten i nedskrivningar och värdering av säkerheter samt kvaliteten på exponeringsdata och investerares efterfrågan på nödlidande exponeringar.
- c) Ändring av typ av exponering eller säkerhet, inklusive ianspråktagande, utbyte av låntagarens skuld mot aktier, utbyte av låntagarens skuld mot tillgångar eller utbyte av säkerhet.
- d) Rättsliga alternativ: inbegripet insolvensförfaranden eller överenskommelser utanför domstol.

38. Kreditinstituten bör identifiera medel- och långsiktiga strategiska alternativ för reducere av nödlidande exponeringar som eventuellt inte är omedelbart uppnåeliga, exempelvis på grund av att investerarefterfrågan på nödlidande exponeringar för tillfället saknas, men som kan komma att förändras på medellång till lång sikt. Verksamhetsplanen bör därför kunna tillgodose sådana förändringar och bör inkludera relevanta förberedande åtgärder, exempelvis i form av förbättrad datakvalitet för nödlidande exponeringar, som förbereder verksamheten för framtida investerartransaktioner.

39. Om ett kreditinstitut drar slutsatsen att inga av alternativen ovan skulle leda till en tillräcklig reducere av nödlidande exponeringar för vissa portföljer eller enskilda exponeringar på

medellång till lång sikt, bör denna slutsats återspeglas på ett tydligt sätt och i god tid i en nedskrivnings- och bortskrivningsstrategi.

40. Kreditinstitut som avser företa komplexa processer, såsom överföring av nödlidande exponeringsrisker och värdepapperiseringstransaktioner, bör genomföra robusta riskanalyser och ha fullgoda riskhanteringsprocesser implementerade¹¹.

4.3.2 Målsättningar

41. Innan processen med att fastställa kort- till medelfristiga målsättningar inleds bör kreditinstituten upprätta en översikt över rimliga långfristiga nivåer av nödlidande exponeringar, både på portföljnivå och aggregerad nivå. Kreditinstituten bör beakta historiska eller internationella riktmärken för att definiera rimliga långsiktiga nivåer av nödlidande exponeringar.

42. Kreditinstituten bör åtminstone inkludera tydligt definierade, realistiska men ändå ambitiösa kvantitativa målsättningar i sina strategier för nödlidande exponeringar, inbegripet för ianspråktaga tillgångar (i förekommande fall). Dessa målsättningar bör leda till en konkret reducering, i brutto- och nettovärden av nedskrivningar, av nödlidande exponeringar åtminstone på medellång sikt. Förväntningar, baserade på gedigna externa prognoser, om att de makroekonomiska förhållandena kommer att förändras kan spela en roll vid fastställning av målnivåer, men dessa bör inte utgöra den enda drivande faktorn bakom de upprättade reduceringsmålen för nödlidande exponeringar.

43. Kreditinstituten bör fastställa målsättningarna enligt följande:

- a) Efter specifika tidshorisonter (kortfristigt (indikativt ett år), medelfristigt (preliminärt tre år) och eventuellt långfristigt).
- b) Efter institutets mest betydande portföljer (t.ex. bolån, konsumentkredit, små företag, små och medelstora företag, företag, stora företag, kommersiella fastigheter).
- c) Efter implementeringsalternativ (t.ex. återbetalning erhållen genom en omförhandlings- och anståndsstrategi, övertagande av säkerheter, återvinning genom rättsliga förfaranden, intäkter från försäljningar av nödlidande exponeringar eller bortskrivningar).

44. Kreditinstitutens målsättning för nödlidande exponeringar bör minst inkludera en prognostiserad absolut eller relativ reducering av nödlidande exponeringar, både i brutto- och nettovärden av nedskrivningar, på övergripande basis samt för huvudportföljerna med nödlidande exponeringar. När ianspråktaga tillgångar är en väsentlig faktor bör en strategi för ianspråktaga tillgångar upprättas, alternativt bör åtminstone reduceringsmålsättningar för ianspråktaga tillgångar inkluderas i strategin för nödlidande exponeringar.

¹¹ Som krävs för värdepapperisering enligt artikel 82.1 i direktiv 2013/36/EU.

45. Målsättningarna för nödlidande exponeringar bör överensstämma med de mer detaljerade operativa målsättningarna. Ytterligare uppföljningsindikatorer kan implementeras som sekundära målsättningar om sådana bedöms vara lämpliga.

4.3.3 Verksamhetsplan

46. Kreditinstitutets strategi för nödlidande exponeringar bör stödjas av en verksamhetsplan, vilken bör upprättas, godkännas och granskas av ledningsorganet. Verksamhetsplanen bör på ett tydligt sätt redogöra för hur kreditinstitutet ska implementera strategin för nödlidande exponeringar i verksamheten över en tidshorisont på minst ett till tre år (beroende på vilka verksamhetsåtgärder som krävs).

47. Verksamhetsplanen för nödlidande exponeringar bör åtminstone innehålla

- a) tydliga tidsbundna målsättningar,
- b) åtgärder som ska vidtas på portföljbasis,
- c) styrningsformer och -strukturer, inbegripet ansvarsområden och rapporteringsmekanismer för verksamhetsaktiviteter och resultat,
- d) kvalitetsstandarder som säkerställer framgångsrika resultat,
- e) personal- och resursbehov,
- f) nödvändig teknisk infrastruktur samt en förbättringsplan,
- g) detaljerade och aggregerade budgetkrav för implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar,
- h) plan för kommunikationen med interna och externa intressenter (t.ex. avseende försäljningar, servicetjänster, effektiviseringsinitiativ).

48. Verksamhetsplanen bör ha specifik inriktning på interna faktorer som kan komma att utgöra hinder för en framgångsrik implementering av strategin för nödlidande exponeringar.

4.4 Implementering av verksamhetsplanen

49. Implementeringen av verksamhetsplanen i strategin för nödlidande exponeringar bör baseras på lämpliga policyer och förfaranden samt tydligt egenansvar och en styrningsstruktur som inkluderar eskaleringsrutiner. Verksamhetsplanen bör även inbegripa omfattande administrativa åtgärder som syftar till att införliva ramverket för omförhandlingar av nödlidande exponeringar som en central del inom företagskulturen.

50. Kreditinstituten bör i god tid rapportera väsentliga avvikelser från planen till ledningsorganet och den behöriga myndigheten, och rapporten ska inkludera korrigerande åtgärder som ska vidtas.

4.5 Införliva strategin för nödlidande exponeringar

51. Verkställandet och implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar inbegriper och är beroende av flera olika områden och funktioner vid kreditinstitutet och bör därför införlivas i processerna på samtliga organisationsnivåer, inklusive strategiska och operativa nivåer, samt i riskkommittén som beskrivs i artikel 76.3 i direktiv 2013/36/EU.

52. Kreditinstituten bör betona de centrala delarna av strategin för nödlidande exponeringar för samtliga relevanta personalgrupper i enlighet med institutets övergripande strategi, och särskilt i enlighet med riskstrategin som definieras i artikel 76 i direktiv 2013/36/EU. Detta är särskilt viktigt om implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar innebär omfattande förändringar av affärsrutinerna.

53. Kreditinstituten bör på ett tydligt sätt definiera och dokumentera rollerna, ansvarsområdena och de formella rapporteringskanalerna som gäller för implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar och verksamhetsplanen.

54. Personal och ledningsrepresentanter som är involverade i omförhandlingar av nödlidande exponeringar bör delges tydliga enskilda (eller gruppbaseade) målsättningar och incitament som syftar till att uppnå de fastställda målen i strategin för nödlidande exponeringar och verksamhetsplanen. Relaterade ersättningsriktlinjer, karriärutvecklingsmål och resultatmättningsramar bör beakta målen för nödlidande exponeringar så att dessa bidrar till personalens och ledningens fulla engagemang och åtagande att reducera nödlidande exponeringar samt att hänsyn till rättvis behandling av konsumenter tas. Incitamentssystemet för personal och ledning inom utlånings-/affärsenheter bör även beakta återkoppling på omförhandlingsverksamheten och kvaliteten på kreditinstitutets exponeringar i syfte att förhindra alltför högt risktagande. När det gäller exponeringar mot kunder bör dessa ersättningsriktlinjer utarbetas i enlighet med EBA:s riktlinjer om ersättningspolicy och ersättningspraxis för försäljning och tillhandahållande av bankprodukter och banktjänster till konsumenter¹².

55. Samtliga relevanta punkter i strategin för nödlidande exponeringar bör införlivas i och vara helt i överensstämmelse med affärsplanen och budgeten, inbegripet alla relevanta kostnader förknippade med implementeringen av verksamhetsplanen samt potentiella förluster som härrör från omförhandlingar av nödlidande exponeringar.

¹² Riktlinjer om ersättningspolicy och ersättningspraxis för försäljning och tillhandahållande av bankprodukter och banktjänster till konsumenter (EBA/GL/2016/06).

56.Strategin för nödlidande exponeringar bör införlivas helt i riskhanteringsramverket. I detta sammanhang bör följande punkter särskilt beaktas:

- a) IKU:¹³ samtliga relevanta punkter i strategin för nödlidande exponeringar bör överensstämma med och införlivas helt i IKU. Kreditinstituten bör upprätta kvantitativa och kvalitativa bedömningar av utvecklingen av nödlidande exponeringar under normalförhållanden såväl som ansträngda förhållanden, och bedömningen ska inkludera påverkan på kapitalplaneringen.
- b) Ramverket för riskaptit¹⁴: Ramverket för riskaptit och strategin för nödlidande exponeringar är tätt sammanlänkade. På grund av detta bör det finnas tydligt definierade mätvärden och gränsvärden inom ramverket för riskaptit, vilka ska godkännas av ledningsorganet samt överensstämma med faktorerna och målsättningarna som ingår i strategin för nödlidande exponeringar.
- c) Återhämtningsplan¹⁵: när indikatornivåer och åtgärder som förknippas med nödlidande exponeringar utgör en del av återhämtningsplanen bör kreditinstituten se till att dessa överensstämmer med målsättningarna i strategin för nödlidande exponeringar och den operativa planen.

57.Kreditinstituten bör säkerställa att riskhanteringsenheter och -funktioner utför noggrann tillsyn och uppföljning av utformningen och implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar och den operativa planen.

5. Styrning och verksamhet som avser nödlidande exponeringar

58.För att kreditinstituten ska kunna hantera och åtgärda frågor och problem rörande nödlidande exponeringar på ett effektivt och robust sätt bör det finnas för ändamålet lämpliga etablerade styrningsstrukturer och operativa system.

¹³ Enligt definitionen i artikel 108 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

¹⁴ Enligt beskrivningen i rådet för finansiell stabilitets "Principer för en effektiv riskaptitsram".

¹⁵ Enligt bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

59. Detta avsnitt redogör för centrala faktorer för styrning och verksamhet relaterade till ramverket för omförhandlingar av nödlidande exponeringar och omfattar information om styrning, beslutsprocesser, den operativa modellen för nödlidande exponeringar, ramverket för internkontroll och tillsynsprocesser som avser nödlidande exponeringar.

60. Vid implementeringen av styrnings- och verksamhetsplaner som rör nödlidande exponeringar bör kreditinstitut ta hänsyn till relevanta konsumentskyddsaspekter och -krav i syfte att säkerställa rättvis behandling av konsumenter.

5.1 Styrning och beslutsprocesser

61. Ett kreditinstituts övergripande strategi och implementeringen av denna bör omfatta strategin för nödlidande exponeringar och verksamhetsplanen, vilka därför bör upprättas, godkännas och granskas av ledningsorganet. Ledningsorganet bör i synnerhet

- a) på årsbasis godkänna och regelbundet granska strategin för nödlidande exponeringar och verksamhetsplanen i enlighet med den övergripande riskstrategin,
- b) övervaka implementeringen av strategin för nödlidande exponeringar,
- c) fastställa kvantitativa och kvalitativa målsättningar och incitament för omförhandlingar av nödlidande exponeringar,
- d) på kvartalsbasis övervaka framsteg som uppnåtts i förhållande till målsättningarna i strategin för nödlidande exponeringar och i verksamhetsplanen,
- e) definiera adekvata godkännandeprocesser för beslut om omförhandling av nödlidande exponeringar (när sådana ärenden gäller stora nödlidande exponeringar ska godkännande från ledningsorganet krävas),
- f) godkänna riktlinjer (inbegripet de som anges i bilaga 4) och förfaranden som rör nödlidande exponeringar, granska dessa minst en gång per år och införa eventuella ändringar som krävs samt säkerställa att personalen har god kunskap om riktlinjerna och förfarandena,
- g) säkerställa att fullgoda interna kontroller av hanteringsprocessen avseende nödlidande exponeringar genomförs, med särskilt fokus på verksamhet som rör klassificering, nedskrivning och bortskrivning av nödlidande exponeringar samt värdering av säkerheter och anståndslösningars hållbarhet,
- h) ha tillräcklig kunskap, erfarenhet och kompetens inom hantering av nödlidande exponeringar.

62. Ledningsorganet och den högsta ledningen bör ägna tillräckligt med kapacitet och tid för verksamhet relaterad till omförhandling av nödlidande exponeringar, i enlighet med artikel 76 i direktiv 2013/36/EU, i förhållande till riskerna som förknippas med nödlidande exponeringar inom kreditinstitutet i fråga. Kreditinstitutet bör upprätta och dokumentera tydligt definierade,

effektiva och konsekventa beslutsordningar som inbegriper lämplig involvering av en andra försvarslinje på samtliga nivåer.

5.2 Operativ modell för nödlidande exponeringar

5.2.1 Omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar

63. I syfte att i tillräckligt hög utsträckning förhindra eventuella intressekonflikter vid hanteringen av nödlidande exponeringar samt till fullo utnyttja relevant kompetens inom hela organisationen bör kreditinstituten upprätta särskilda omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar. Dessa enheter ska arbeta oberoende av affärsverksamheten inom kreditorganisationen. Denna åtskillnad mellan funktioner bör omfatta både kundrelaterad verksamhet (t.ex. förhandlingar om anståndslösningar med kunder) och beslutsprocesser. Mot bakgrund av detta bör kreditinstituten överväga implementeringen av särskilda beslutande organ för omförhandlingar av nödlidande exponeringar (t.ex. en kommitté för nödlidande exponeringar).

64. I situationer då överlappningar mellan beslutande organ, chefer eller experter inom kreditgivningsprocessen inte kan undvikas bör det institutionella ramverket och internkontroller säkerställa att potentiella intressekonflikter begränsas i tillräcklig utsträckning.

65. Kreditinstituten bör ha etablerade rutiner som ser till att regelbunden återkoppling mellan affärsenheter inom kreditorganisationen och omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar sker.

66. När kreditinstituten utformar en lämplig struktur för omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar bör de ta hänsyn till karaktären och egenskaperna hos huvudportföljerna med nödlidande exponeringar, inklusive typen av exponering (privatpersoner och mindre företag, små och medelstora företag, stora företag) samt typen av säkerhet som portföljerna innehåller.

67. Kreditinstituten bör överväga att utforma automatiserade förfaranden för omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar avseende homogena portföljer med nödlidande exponeringar inom segmentet hushållsexponeringar. För företagsportföljer med nödlidande exponeringar bör kreditinstituten, när så är relevant och beroende på de nödlidande exponeringarnas sektorkoncentration, överväga en relationsbaserad förvaltningsmetod med sektorspecifik specialisering av personalen inom omförhandlingsenheten i fråga. För portföljer som innehåller enskilda näringsidkare och mikroföretag bör en kombination av automatiserade funktioner och relationsbaserad förvaltning övervägas.

68. Små och mindre komplexa kreditinstitut (t.ex. institut som klassificeras inom ÖuP-kategori 3 eller 4) kan etablera särskilda omförhandlingsfunktioner som är proportionerliga till institutets storlek, karaktär, komplexitet och riskprofil. Kreditinstituten bör säkerställa att utformningen av sådana funktioner förhindrar och undanröjer intressekonflikter vid hantering av nödlidande exponeringar.

69. Av hänsyn till proportionalitet kan små och mindre komplexa kreditinstitut (t.ex. de som klassificeras inom ÖuP-kategori 3 eller 4), som ett alternativ till att upprätta särskilda beslutsorgan för omförhandlingar av nödlidande exponeringar, välja att hantera de relevanta kraven inom sina befintliga kredit- eller riskkommittéer så länge eventuella intressekonflikter förebyggs i tillräckligt stor utsträckning.

5.2.2 Överensstämmelse med nödlidande exponeringars livscykel

70. Omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar bör upprättas på ett sätt som ser till att omförhandlingar och kontakt med låntagare anpassas efter faserna i de nödlidande exponeringarnas livscykel¹⁶. Kreditinstituten bör upprätta olika omförhandlingsenheter för olika faser i de nödlidande exponeringarnas livscykel samt för olika portföljer om så är lämpligt. Samtliga relevanta omförhandlingsstadier bör ges tillräckligt med fokus och hanteras av personal med tillräckliga specialkunskaper.

71. Kreditinstituten bör beakta följande faser i nödlidande exponeringars livscykel samt ta hänsyn till produkternas och de försenade betalningarnas särskilda karaktär:

- a) Försenade betalningar i tidigt stadium (upp till 90 dagar efter förfalldatum):¹⁷ under denna fas bör fokus ligga på initiala kontakter med låntagare för att uppnå tidig återhämtning och på insamling av information som möjliggör detaljerade bedömningar av låntagarens omständigheter (bland annat ekonomisk ställning, lånehandlingars status, säkerhetens status, samarbetsvillighet osv.). Exponeringens och säkerhetens karaktär bör utgöra grunden för vilken omförhandlingsstrategi som är bäst lämpad för ärendet i fråga. Processen kan inbegripa anståndsåtgärder med kortfristig tidshorisont (inbegripet under denna initiala period om så är lämpligt) och ska syfta till att stabilisera låntagarens ekonomiska ställning innan en lämplig omförhandlingsstrategi fastställs. Kreditinstituten bör dessutom, när så är lämpligt, söka alternativ som stärker dess position samtidigt som konsumenternas rättigheter och intressen tas i beaktande (t.ex. genom att underteckna nya lånehandlingar, förbättra institutets position i kvarstående säkerheter, minimera utflöden av likvida medel och ta ytterligare säkerheter om sådana finns att tillgå). En särskild policy för förvaltning av försenade betalningar bör innehålla vägledning för de övergripande omförhandlingsrutinerna och ansvarsområdena som avser nödlidande exponeringar, inklusive utlösande faktorer för överlämning av ärenden.
- b) Försenade betalningar i sent stadium/anstånd: kreditinstituten bör under denna fas implementera och formalisera anståndsavtal med låntagare. Anståndsavtal bör enbart upprättas när kreditinstituten är förvissat om att låntagaren har förmåga att betala tillbaka beloppet i fråga. Vid beaktande om huruvida ett omförhandlingsalternativ är genomförbart ska kreditinstituten, i den mån det är tillämpligt, ta hänsyn till artikel 28 i

¹⁶ Detta inbegriper även tillgångar som inte klassificeras som nödlidande exponeringar – såsom försenade betalningar i tidigt stadium, exponeringar med anstånd och ianspråktaga tillgångar – som spelar en väsentlig roll i omförhandlingsprocessen för nödlidande exponeringar.

¹⁷ Exponeringar som sannolikt inte kommer att betalas kan omfattas av antingen försenade betalningar i tidigt stadium eller omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar, beroende på exponeringens komplexitet.

direktiv 2014/17/EU¹⁸ och andra rättsliga bestämmelser som syftar till att skydda konsumenter. Ett anståndsavtal bör, på grund av den förhöjda risken, övervakas i minst ett år i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 innan det kan överföras vidare från omförhandlingsenheten för nödlidande exponeringar, förutsatt att inga ytterligare utlösande faktorer för nödlidande exponeringar identifieras.

- c) Omstrukturering/skuldåtervinning/rättsliga åtgärder/tvångsförsäljning om inga genomförbara anstånds lösningar har hittats på grund av låntagarens ekonomiska omständigheter eller samarbetsvilja bör kreditinstituten utföra en analys av olika omstrukturingsalternativ, inbegripet förfarande inom och utanför domstolsväsendet, med beaktande av låntagarens intressen. Baserat på denna analys bör kreditinstituten så snart som möjligt gå vidare med det valda omstrukturingsalternativet, och processen ska stödjas av juridisk personal samt personal med kompetens inom företagsrekonstruktion. Kreditinstitut som i stor utsträckning använder sig av externa experter bör se till att fullgoda mekanismer för internkontroll finns etablerade för att säkerställa en effektiv omstrukturingsprocess. Nödlidande exponeringar som har ingått i den här kategorin under en längre tid bör ges särskild uppmärksamhet i detta avseende. En särskild skuldåtervinningsplan bör innehålla vägledning inom omstrukturingsförfaranden.

72. Hantering av ianspråktaga tillgångar (eller andra tillgångar som härrör från nödlidande exponeringar): Ianspråktagande av säkerheter inleds i regel efter att kreditinstitutet, utan att lyckas, har försökt att inhämta utestående belopp på andra sätt. Kreditinstitutet bör ha en etablerad policy som beskriver processen för ianspråktagande av ställda säkerheter. Policyn ska särskilt innefatta steg för ianspråktagande, värdering och realisering av olika typer av säkerheter via lämpliga förfaranden.

5.2.3 Gruppering av exponeringar

73. EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster¹⁹ beskriver policyerna som kreditinstitut ska följa vid gruppering av exponeringar med gemensamma riskegenskaper. Homogena portföljer bör byggas i syfte att specialanpassa åtgärderna efter de specifika nödlidande exponeringarna. Kreditinstituten bör överväga att utforma anpassade processer för vardera portfölj och upprätta dedikerade team av experter som ansvarar för var och en av dessa. Portföljer med nödlidande exponeringar bör analyseras på hög detaljnivå i syfte att identifiera tydligt definierade underportföljer av låntagare. För dessa analyser bör kreditinstituten utveckla lämpliga förvaltningsinformationssystem i syfte att uppnå adekvat datakvalitet.

74. En lista över potentiella urvalskriterier för gruppering av konsumenters nödlidande exponeringar till portföljer finns i bilaga 1.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

¹⁹ Riktlinjer för kreditinstituts kreditriskhanteringspraxis och uppskattning av förväntade kreditförluster (EBA/GL/2017/06).

75. Vad gäller företagsportföljer med nödlidande exponeringar bör gruppering efter tillgångsklass eller företagssektor (t.ex. kommersiella fastigheter, fastighetsutveckling, transportverksamhet, detaljhandel) vara en central faktor för specialiseringen inom omförhandlingsenheten i fråga. Dessa portföljer bör därefter delas in i ytterligare undergrupper, i enlighet med strategin för nödlidande exponeringar och efter ekonomisk svårighetsgrad, för att säkerställa att omförhandlingarna fokuseras på tillämpligt sätt.

5.2.4 Personalresurser

76. Kreditinstituten bör ha en lämplig organisatorisk ram i förhållande till sina affärsmodeller som tillgodoser de risker som institutet utsätts för, inbegripet risker som härrör från nödlidande exponeringar. Kreditinstituten bör därför se till att omförhandlingar av nödlidande exponeringar samt internkontroller och relaterade processer ges en tillräcklig och proportionell andel av resurserna inom förvaltningsverksamheten.

77. Om förvaltningen och resurserna avses delas med andra funktioner inom värdekedjan (t.ex. kreditgivning) ska denna struktur granskas noggrant innan den implementeras, i syfte att undvika intressekonflikter och säkerställa tillräcklig specialisering enligt resonemanget ovan.

78. Baserat på resultaten av kreditinstitutets självutvärdering avseende nödlidande exponeringar, som beskrivs i avsnitt 4.2.1, bör kreditinstitutet regelbundet granska hur väl interna och externa omförhandlingsresurser för nödlidande exponeringar fungerar samt åtgärda eventuella personalresursbrister i god tid. Omförhandlingsverksamheten kan medföra stora belastningar på resurser, varför kreditinstituten bör överväga om det är lämpligt att använda sig av tidsbestämda anställningsavtal, intern/extern utkontraktering eller samarbetsarrangemang för omförhandlingar av nödlidande exponeringar. Oavsett vilket tillvägagångssätt som väljs ligger det slutliga ansvaret för denna verksamhet hos kreditinstitutet. När utkontraktering används bör kreditinstituten se till att utkontrakteringen sker i enlighet med gällande lagstiftning och regelverk.

79. Kreditinstituten bör bygga upp den expertis som krävs enligt den operativa modellen för nödlidande exponeringar, inbegripet omförhandlingsenheter och interna kontrollfunktioner, i enlighet med bestämmelserna i Esmas och EBA:s gemensamma riktlinjer för lämplighetsbedömningar av ledamöter i ledningsorganet och personer som innehar nyckelfunktioner²⁰. Personal som tilldelas primära uppgifter inom omförhandlingarna av nödlidande exponeringar bör ha specifik sakkunskap om och yrkeserfarenhet av nödlidande exponeringar. Kreditinstituten bör införliva adekvat och dedikerad utbildning om nödlidande exponeringar, inbegripet om frågor som gäller konsumentskydd, och bör utforma personalutvecklingsplaner som syftar till att bygga upp den interna kompetensen med hjälp av tillgänglig expertis.

²⁰ Esmas och EBA:s gemensamma riktlinjer för lämplighetsbedömningar av ledamöter i ledningsorganet och personer som innehar nyckelfunktioner enligt direktiv 2013/36/EU och direktiv 2014/65/EU (EBA/GL/2017/12).

80. När det inte är möjligt eller praktiskt lämpligt att bygga upp den interna kompetensen och infrastrukturen bör omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar ha enkel tillgång till kvalificerade och oberoende externa resurser (t.ex. fastighetsvärderare, juridiska rådgivare, företagsutvecklare, branschexperter) eller till dedikerade företag som specialiserar sig på nödlidande exponeringar.

81. Kreditinstitutet bör, i enlighet med den övergripande strategin för nödlidande exponeringar och den operativa planen, implementera ett utvärderingssystem som är anpassat efter omförhandlingsenheternas behov. Utvärderingssystemet bör utformas enligt bestämmelserna i EBA:s riktlinjer för sund ersättningspolicy²¹ och artikel 7 i direktiv 2014/17/EU²². När det gäller konsumentexponeringar bör även bestämmelserna i EBA:s riktlinjer om ersättningspolicy och ersättningspraxis för försäljning och tillhandahållande av bankprodukter och banktjänster till konsumenter²³ beaktas. Utvärderingssystemet bör huvudsakligen kopplas till de kvantitativa faktorerna i kreditinstitutets målsättningar för nödlidande exponeringar, men kan även inkludera kvalitativa faktorer (Nivån på förmågan att analysera och förstå erhållen finansiell information och annan data, strukturering av kreditpropåer, kvaliteten på rekommendationer eller uppföljning av omstrukturerade fall samt ha effektiva förhandlingsfärdigheter). De resultat som produceras av personalen vid omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar bör regelbundet följas upp och mätas i förhållande till dessa målsättningar, antingen på individuell basis eller som en grupp.

82. Resultatmätningens ramen för ledningsorganet och relevanta chefer bör inbegripa specifika indikatorer kopplade till de mål som anges i kreditinstitutets strategi och verksamhetsplan för nödlidande exponeringar. Vikten av dessa indikatorer inom den övergripande resultatmätningens ramen bör vara proportionerlig till allvarligheten i de ärenden rörande nödlidande exponeringar som kreditinstitutet ställs inför.

83. Kreditinstitutet bör genom ersättningspolicyn och incitamentramen främja hantering och åtgärdande av så kallade "early warning"-signaler och indikatorer för att säkerställa att försenade betalningar hanteras på ett effektivt sätt och inflödet av nödlidande exponeringar därmed reduceras.

5.2.5 Tekniska resurser

84. I syfte att upprätthålla en fullgod teknisk infrastruktur bör kreditinstitutet säkerställa att alla data som avser eller är relevanta för nödlidande exponeringar lagras centralt i robusta och säkra it-system, samt att dessa data är fullständiga och aktuella under hela omförhandlingsprocessen av nödlidande exponeringar.

²¹ Riktlinjer för en sund ersättningspolicy enligt artiklarna 74.3 och 75.2 i direktiv 2013/36/EU och upplysningar enligt artikel 450 i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2015/22).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

²³ Riktlinjer om ersättningspolicy och ersättningspraxis för försäljning och tillhandahållande av bankprodukter och banktjänster till konsumenter (EBA/GL/2016/06)

85. En fullgod teknisk infrastruktur bör möjliggöra för omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar att:

- a) Få åtkomst till samtliga relevanta data och handlingar, inbegripet
 - i. aktuell information om den nödlidande exponeringen och information i ett tidigt stadium om låntagare med försenade betalningar, inklusive relaterade automatiserade informationsmeddelanden,
 - ii. information om exponeringar, säkerheter och borgensförbindelser som avser låntagaren eller kunder med inbördes anknytningar,
 - iii. uppföljningsverktyg med teknisk kapacitet att mäta resultat och effektivitet i anståndsåtgärder,
 - iv. status för omförhandlingar och interaktioner med låntagare samt uppgifter om överenskomna anståndsåtgärder,
 - v. ianspråktaga tillgångar (i förekommande fall),
 - vi. lånets och säkerheternas identifierade kassaflöde,
 - vii. källor till underliggande information och fullständiga underliggande handlingar,
 - viii. När det är relevant; tillgång till centrala kreditregister, fastighetsregister och andra externa datakällor.

- b) Behandla och övervaka verksamhet som rör omförhandlingar av nödlidande exponeringar på ett effektivt sätt. Denna verksamhet inbegriper
 - i. automatiserade arbetsflöden under den nödlidande exponeringens hela livscykel,
 - ii. en automatiserad uppföljningsprocess för lånestatus som säkerställer korrekt identifiering och märkning av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd,
 - iii. inbyggda varningssignaler,
 - iv. automatiserad kvantitativ rapportering under den nödlidande exponeringens fullständiga omförhandlingscykel, som sedan ska utgöra en av grunderna för analyserna som ska överlämnas till ledningen för omförhandlingsenheten, ledningsorganet och andra relevanta chefer samt till tillsynsmyndigheter,
 - v. prestationsanalyser beträffande den omförhandlingsverksamhet för nödlidande exponeringar som utförs av omförhandlingsenheterna, underenheter och experter (t.ex. återhämtningsgrad, uppgifter om förlängda löptider, hur väl de

omförhandlingsalternativ som erbjuds fungerar, inflöde av återbetalningar, analyser av återhämtningsgrader, resultatutfall från kravverksamheten.

- vi. uppföljning av utvecklingen inom portföljer, underportföljer, kohorter och enskilda låntagare.
- c) Definiera, analysera och värdera nödlidande exponeringar och relaterade låntagare,
- i. redovisa nödlidande exponeringar och värdera nedskrivningar,
 - ii. utföra lämpliga analyser av portföljer med nödlidande exponeringar och lagra analysresultaten avseende varje enskild låntagare,
 - iii. stödja bedömningar av låntagarens personuppgifter, ekonomiska ställning och återbetalningsförmåga, åtminstone för icke-komplexa låntagare,
 - iv. utföra beräkningar av i) nettonuvärde och ii) påverkan på kreditinstitutets kapitalställning för varje omförhandlingalternativ och/eller andra sannolika omstruktureringsplaner enligt gällande lagstiftning (t.ex. utmätningslag, insolvenslag) avseende varje enskild låntagare.

86. Den tekniska infrastrukturens samt datakvalitetens lämplighet och funktion bör regelbundet utvärderas av en oberoende intern eller extern revisionsenhet.

5.3 Kontrollramverk

87. Ledningsorganet bör vara ansvarigt för att fastställa och övervaka det interna kontrollramverkets lämplighet och effektivitet. I synnerhet bör effektiva interna kontrollprocesser implementeras inom ramen för omförhandlingar av nödlidande exponeringar, i syfte att säkerställa fullständig överensstämmelse mellan strategin och den operativa planen för nödlidande exponeringar och kreditinstitutets övergripande affärsstrategi (vilken inbegriper strategin och verksamhetsplanen för nödlidande exponeringar), samt överensstämmelse mellan strategin/planen och institutets riskaptit.

88. De interna kontrollfunktionerna bör regelbundet lämna in skriftliga rapporter om hanteringen av nödlidande exponeringar, inbegripet redogörelser för identifierade större brister, till ledningsorganet. Rapporterna bör, för varje ny identifierad större brist, innehålla beskrivningar av relevanta risker, en konsekvensanalys, rekommendationer samt korrigerande åtgärder som ska vidtas. Cheferna för interna kontrollfunktioner bör i tillämpliga fall ha tillgång och rapportera direkt till styrelsen, i syfte att kunna lyfta frågor och problem samt varna styrelsen när specifika skeenden påverkar eller kan komma att påverka institutet. Detta bör emellertid inte utgöra ett hinder för chefer för interna kontrollfunktioner att även rapportera via de sedvanliga rapporteringskanalerna.

89. Ledningsorganet bör följa upp de interna kontrollfunktionernas slutsatser i god tid och på ett effektivt sätt och ska utfärda krav om lämpliga korrigerande åtgärder. Ett formellt uppföljningsförfarande för slutsatser och korrigerande åtgärder som har vidtagits bör etableras.
90. Det interna kontrollramverket bör inbegripa samtliga tre försvarslinjer i enlighet med EBA:s riktlinjer för intern styrning²⁴. Rollerna som ingår i de olika relevanta funktionerna bör tilldelas och dokumenteras på ett tydligt sätt i syfte att förebygga funktionsluckor eller -överlappningar. Huvudsakliga utfall av verksamheten inom den andra och tredje linjen, samt definierade mildrande åtgärder och framstegen inom dessa, bör regelbundet rapporteras till ledningsorganet.
91. När stora och mer komplexa kreditinstitut implementerar detta kontrollramverk bör samtliga tre försvarslinjer tillämpas. Den andra försvarslinjen behöver inte vara specifik för nödlidande exponeringar och får utföras av kreditriskenheten/kontrollfunktionen.
92. När små och mindre komplexa kreditinstitut (t.ex. de som klassificeras inom ÖuP-kategori 3 eller 4) implementerar detta kontrollramverk behöver de inte införliva tre fullständiga försvarslinjer som är specifika för nödlidande exponeringar. Dessa institut måste emellertid säkerställa att eventuella intressekonflikter förebyggs på erforderligt sätt.

5.3.1 Kontroller i första försvarslinjen

93. Kreditinstituten bör se till att den första försvarslinjen införlivas i förfaranden och processer hos verksamhetsenheter (i synnerhet hos omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar) som innehar och förvaltar kreditinstitutets risker inom de specifika sammanhang som rör omförhandlingar av nödlidande exponeringar.
94. I syfte att säkerställa att fullgoda kontrollmekanismer finns implementerade ska kreditinstituten etablera interna policyer inom ramverket för omförhandlingar av nödlidande exponeringar. Verksamhetsenheternas chefer är ansvariga för att se till att dessa interna policyer implementeras, inbegripet att de införlivas i it-förfaranden. Bilaga 4 till dessa riktlinjer redogör för huvudsakliga faktorer som rör policyer relaterade till ramverket för nödlidande exponeringar och som ska implementeras av kreditinstituten.

5.3.2 Kontroller i andra försvarslinjen

95. Funktioner inom den andra försvarslinjen bör på kontinuerlig basis utföra kontroller som syftar till att granska huruvida hanteringen av nödlidande exponeringar i första försvarslinjen fungerar som avsett. För att kunna utföra sina kontrolluppgifter på tillämpligt sätt erfordras att den andra försvarslinjen i hög grad är oberoende av funktioner och enheter som utför affärsverksamhet, inklusive omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar, och bör ges resurser som krävs för att fullgöra sina uppgifter. Funktioner inom andra försvarslinjen bör ha tillräckliga

²⁴ Riktlinjer för intern styrning enligt direktiv 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

personalresurser med rätt kompetens. Personalens kompetens och kvalifikationer bör bedömas fortlöpande och personalen ska ges erforderlig utbildning.

96. Den andra försvarslinjen styr implementeringen av riskhanteringsåtgärder av omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar och bör ha särskild inriktning mot

- a) uppföljning och bedömning av risker förknippade med nödlidande exponeringar på detaljnivå och aggregerad nivå, inbegripet i förhållande till interna/regulatoriska kapitalkrav,
- b) granskning av hur den övergripande operativa modellen för nödlidande exponeringar presterar, samt tillhörande faktorer (t.ex. ledning/personal vid omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar, utkontrakterings-/serviceavtal, reduceringsmål för nödlidande exponeringar och "early warning"-mekanismer),
- c) kvalitetssäkring av hantering av nödlidande exponeringar, uppföljning/rapportering (intern och extern), anståndsaktiviteter, nedskrivningar, bortskrivningar, värderingar av säkerheter och rapportering om nödlidande exponeringar (för att utföra dessa uppgifter bör andra linjens funktioner ha erforderliga befogenheter för att kunna ingripa på förhand när det gäller implementeringen av enskilda omförhandlingslösningar),
- d) granskning av hur processer som relateras till nödlidande exponeringar överensstämmer med interna policyer och allmänna riktlinjer, i synnerhet vad gäller klassificering av nödlidande exponeringar, reserveringar, bortskrivningar, värderingar av säkerheter, anståndsaktiviteter och "early warning"-mekanismer.

97. Riskkontroll- och regelefterlevnadsfunktionerna bör även ge vägledning om hur policyer och förfaranden som är relaterade till nödlidande exponeringar ska utformas och granskas samt om de kontroller som implementeras inom omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar. Dessa funktioner bör vara involverade i utformningen och granskningen av policyer innan de godkänns av ledningsorganet.

5.3.3 Kontroller i tredje försvarslinjen

98. Den tredje försvarslinjen – den oberoende internrevisionen – bör ha tillräcklig erfarenhet av omförhandlingar av nödlidande exponeringar för att kunna utföra regelbundna kontroller av ramverket för nödlidande exponeringars funktion och effektivitet, inklusive kontroller av den första och andra försvarslinjen.

99. Beträffande ramverket för nödlidande exponeringar bör internrevisionen åtminstone utföra regelbundna granskningar och bedömningar av hur väl de interna policyer relaterade till nödlidande exponeringar (se bilaga 4) och dessa riktlinjer efterlevs. Detta bör även inbegripa slumpmässiga och oannonserade inspektioner och granskningar av kreditärenden.

100. När kreditinstituten fastställer dessa kontrollers frekvens, omfattning och omfång bör de ta hänsyn till hur många och stora nödlidande exponeringar som för närvarande finns och huruvida väsentliga oegentligheter och brister har identifierats under de senaste revisionerna.

101. Med utgång ur resultaten av kontrollerna bör internrevisionen ge rekommendationer till ledningsorganet och belysa möjliga förbättringsområden.

5.4 Bevakning och uppföljning av nödlidande exponeringar och omförhandlingar av nödlidande exponeringar

102. Bevaknings- och uppföljningssystemen bör baseras på de målsättningar för nödlidande exponeringar som har godkänts i den gällande strategin och verksamhetsplanen, vilka sedan överförs till de operativa målsättningarna för omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar, med återkopplingskanaler till prissättningen av kreditrisker och nedskrivningar. Ett relaterat ramverk för nyckelindikatorer för prestation avseende nödlidande exponeringar bör utvecklas så att ledningsorganet och andra chefer kan mäta relevanta framsteg.

103. Kreditinstituten bör definiera, bevaka och följa upp nyckelindikatorer för prestation som avser nödlidande exponeringar. Nyckelindikatorer för prestation som avser nödlidande exponeringar bör inkludera men inte nödvändigtvis begränsas till (se även bilaga 2),

- a) mått och värden för nödlidande exponeringar,
- b) kontakt med låntagare och erhållande av betalning
- c) anståndsverksamhet,
- d) omstruktureringsverksamhet,
- e) övrigt (t.ex. vinst- och förlustposter som avser nödlidande exponeringar, ianspråktagna tillgångar, utkontrakteringsverksamhet).

5.4.1 Mått och värden för nödlidande exponeringar

104. Kreditinstituten bör noga bevaka och följa upp de relativa och absoluta nivåerna av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd (eller andra tillgångar som härrör från verksamhet med nödlidande exponeringar) samt försenade betalningar i tidigt stadium i sina räkenskaper.

105. Kreditinstituten bör utföra denna bevakning och uppföljning på transaktions-/låntagarnivå och på portfölj- eller underportföljnivå, efter vad som är lämpligt, och beakta faktorer såsom affärsområde, låntagarsegment, geografiskt område, produkter, koncentrationsrisk, graden av ställande av säkerhet och typen av säkerhet som ställs samt betalningsförmåga.

106. Kreditinstituten bör bevaka och följa upp nivån på nedskrivningar för nödlidande exponeringar för att kunna tillhandahålla ledningsorganet med utförlig information om reserveringsgrad. Analysen bör inbegripa data på aggregerad nivå samt på lämplig nivå för de olika portföljer som innehåller nödlidande exponeringar. Urvalet av portföljer med nödlidande exponeringar bör göras med beaktande av typ av exponering (inklusive säkerställd/icke-säkerställd), typer av säkerheter och garantier, geografiskt område, antal år sedan portföljen först klassificerades inom kategorin nödlidande exponeringar, hur lång tid det tagit innan exponeringen åter kunnat klassas som presterande och användning av antagande om fortlevnad respektive icke-fortlevnad. Även förändringar av reserveringsgrad bör övervakas och reduceringar ska förklaras på ett tydligt sätt.
107. Kreditinstituten bör jämföra indikatorer som avser graden av nödlidande exponeringar och reserveringsgraden för nödlidande exponeringar med tillgängliga indikatorer från jämförbara institut/organisationer för att kunna tillhandahålla ledningsorganet med en tydlig bild av konkurrensläget och potentiella brister.
108. Kreditinstituten bör övervaka avvikelser från budgeten så att ledningsorganet kan skaffa sig en uppfattning om vilka faktorer som driver väsentliga avvikelser från planen.
109. Nyckeltal för in- och utflöden av nödlidande exponeringar bör inkluderas i den regelbundna rapporteringen till ledningsorganet, och bör inbegripa flyttningar från/till nödlidande exponeringar, nödlidande exponeringar med anstånd, nödlidande exponeringar under prövning, presterande exponeringar med anstånd och försenade betalningar i tidigt stadium (≤ 90 dagar efter förfallodatum).
110. Kreditinstituten bör överväga om de anser det lämpligt att upprätta migrationsmatriser för att spåra flödet av exponeringar till och ut ur nödlidande klassificering.
111. Kreditinstituten bör uppskatta migrationsgraden och kvaliteten av presterande exponeringar månad för månad, så att åtgärder snabbt kan vidtas och försämringar av portföljkvaliteten förebyggas. Migrationsmatriser kan delas in ytterligare efter typ av exponering (bostadskrediter, konsumentkrediter, fastighetskrediter), efter affärsenhet eller efter underportfölj för att identifiera huruvida flödets drivande faktorer kan hänföras till en specifik underportfölj.
112. När kreditinstituten utför sin bevakning och uppföljning bör de använda intern information (t.ex. från interna kreditvärderingssystem) och extern information (t.ex. från kreditvärderingsinstitut, kreditbyråer, specialiserad sektoranalys eller makroekonomiska indikatorer för specifika geografiska områden) och uppföljningen bör inrikta sig mot en särskild tidpunkt eller observationsperiod. Exempel på olika typer av intern och extern information finns i bilaga 3.

5.4.2 Kontakt med låntagare och erhållande av betalning

113. När omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar har upprättats bör mätvärden för operativa resultat implementeras för att bedöma enhetens eller personalens effektivitet i förhållande till genomsnittliga prestationsindikatorer och/eller standardiserade referensindikatorer. Om sådana indikatorer inte finns eller inte är tillgängliga bör de operativa resultaten övervakas genom mätningar av effektiva resultat mot de målsättningar som finns i kreditinstitutets verksamhetsplan för nödlidande exponeringar.

5.4.3 Anståndsverksamhet

114. För att åtgärda eller begränsa effekterna av nödlidande exponeringar bör kreditinstituten utforska möjligheterna för beviljande av anståndsåtgärder. Kreditinstituten bör övervaka två aspekter inom anståndsverksamheten – effektivitet och verkningsgrad. De krav som gäller när anståndsåtgärder vidtas beskrivs i avsnitt 7.

115. Den primära målsättningen med anståndsåtgärder bör vara att återföra låntagaren till en varaktigt presterande återbetalningsstatus, med beaktande av förevarande fordringsbelopp samt att minimera förväntade förluster. Målsättningen bör ta hänsyn till vikten av rättvis behandling av konsumenter och efterlevnad av eventuella konsumentskydds krav. Kreditinstituten bör övervaka anståndsverksamhetens kvalitet för att se till att anstånd inte bidrar till att försena nedskrivningar eller bedömningar av exponeringen som ej indrivningsbar. Uppföljningen bör omfatta anståndsåtgärder som avser både presterande och nödlidande exponeringar.

5.4.4 Omstruktureringsverksamhet

116. Om ingen hållbar omförhandlingslösning kan nås bör kreditinstituten fortfarande sträva efter att åtgärda den nödlidande exponeringen. Åtgärderna kan inbegripa rättsliga lösningar, ianspråktagande av tillgångar, utbyte av fordran mot tillgångar/aktier, avyttring av kreditfaciliteter genom försäljning, överlämning till ett bolag specialiserat på förvaltning av nödlidande exponeringar eller värdepapperisering. När priset som erhålls från ianspråktagandet av fast egendom påverkar fordringen på en konsument ska kreditinstituten, i så stor utsträckning som möjligt, beakta bestämmelserna i artikel 17.5 i direktiv 2014/17/EU²⁵ när de fastställer omstruktureringsåtgärder och nästkommande steg.

117. Kreditinstitutet ska bevaka och följa upp omstruktureringsverksamheten så att verksamheten kan bidra till utformning av strategier och policyer. Kreditinstituten bör bevaka och följa upp avyttringar samt realiserade försäljnings-/överlåtelsepriser i förhållande till redovisade nettovärden.

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

118. Kreditinstituten bör övervaka volymerna samt återvinningsgrader av rättsliga ärenden och ianspråktagande av säkerheter. I detta avseende bör prestationerna mätas mot fastställda mål beträffande tidsåtgång i antal månader/år och i förlust för institutet. Vid uppföljning av den faktiska förlustnivån förväntas instituten upprätta historiska tidsserier för varje låneportfölj för att stödja tidigare premisser för nedskrivningsgranskningar och stresstester.
119. När det gäller exponeringar som täcks av säkerheter eller andra typer av garantier ska kreditinstituten övervaka tidsåtgången som krävs för att realisera en säkerhet eller en garanti. Kreditinstituten bör även bevaka och följa upp potentiella värderingsavdrag på framtvingade försäljningar vid realisation samt utvecklingen inom vissa marknader (t.ex. fastighetsmarknaden) för att få en uppfattning om potentiella återvinningsgrader.
120. Bevakning och uppföljning av återvinningsgraden från ianspråktagande av säkerheter och andra rättsliga processer bidrar till att kreditinstituten på ett tillförlitligt sätt kan bedöma huruvida ett beslut om ianspråktagande av säkerheter ger ett högre nettonuvärde jämfört med nyttjandet av ett anståndsalternativ. Data som avser återvinningsgrader av ianspråktagande av säkerheter bör bevakas och följas upp kontinuerligt samt användas för att överväga eventuella ändringar av kreditinstitutets strategier för hur de hanterar skuldåterhämtning/portföljer som är föremål för rättsliga åtgärder.
121. Kreditinstituten bör även bevaka och följa upp den genomsnittliga tidsåtgången av rättsliga processer som nyligen har avslutats samt genomsnittliga belopp (inräknat relaterade återhämtningskostnader) som har återvunnits genom dessa processer.
122. Kreditinstituten bör noggrant bevaka och följa upp ärenden vari låntagarens skuld utbytes mot en tillgång eller aktier, åtminstone genom att använda volymindikatorer efter tillgångstyp, och säkerställa att relevanta nationella bestämmelser beträffande begränsningar av ägarandel efterlevs. När denna metod används som en anståndsåtgärd ska den stödjas av en tillbörlig affärsplan samt ska begränsas till tillgångar om vilka institutet har erforderlig sakkunskap och för vilka marknaden, på ett realistiskt sätt, gör det möjligt att utvinna det fastställda värdet på kort eller medellång sikt. Institutet bör även se till att värderingar av tillgångarna utförs av kvalificerade och erfarna värderare.

5.4.5 Övriga bevaknings- och uppföljningspunkter

123. Kreditinstituten bör övervaka inkommande räntebelopp som härrör från nödlidande exponeringar och rapportera dessa till ledningsorganet. En åtskillnad mellan räntebetalningar från nödlidande exponeringar som faktiskt har mottagits och de som inte har mottagits bör göras. Även utvecklingen av förlustreserveringar och relaterade drivande faktorer ska övervakas.
124. Om ianspråktagande av säkerheter ingår i kreditinstitutets strategi för nödlidande exponeringar ska institutet även övervaka volymen, åldern i kreditstocken, reserveringsgraden och flödena av ianspråktagna tillgångar(eller andra tillgångar som härrör från nödlidande exponeringar) på en tillräckligt detaljerad nivå för att kunna definiera huvudsakliga

tillgångstyper. Resultatet av ianspråktagna tillgångar gentemot den tidigare fastställda affärsplanen ska övervakas och rapporteras på aggregerad nivå till ledningsorganet och andra relevanta chefer.

6. Anstånd

125. Kreditinstituten ska i sin riskhantering använda sig av de definitioner av anståndsåtgärder och exponeringar med anstånd som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014. Anståndsåtgärder ska syfta till att återföra låntagaren till en hållbar och presterande återbetalningsstatus, med beaktande av förevarande skuldbelopp samt för att minimera förväntade förluster. När kreditinstituten beslutar om vilka steg eller anståndsåtgärder som ska vidtas ska de beakta konsumenternas intressen och följa konsumentskyddskraven, inbegripet de krav som anges i artikel 28 i direktiv 2014/17/EU²⁶ och i EBA:s riktlinjer om försenad betalning och utmätning²⁷. Kreditinstituten ska övervaka anståndsåtgärdernas effektivitet och verkningsgrad.

126. I detta avsnitt redogörs för de huvudsakliga faktorerna för styrning och verksamhet som avser exponeringar med anstånd.

6.1 Anståndsåtgärder och deras bärkraft

127. Kreditinstituten bör överväga att använda sig av en kombination av olika anståndsåtgärder, både kortfristiga och långfristiga, i enlighet med kreditfaciliteternas karaktär och löptid. Kreditinstituten bör överväga listan över möjliga anståndsåtgärder i bilaga 5.

128. Kreditinstituten bör använda anståndsåtgärder med kortare tidshorisont än två år (ett år när det gäller projektfinansiering och uppförande av kommersiella fastigheter) om sådana åtgärder inte leder till återbetalning av utestående förfallna belopp, såvida inte åtgärderna kombineras med andra anståndsåtgärder som löper längre än två år.

129. Kreditinstituten bör överväga anståndsåtgärder vars tidshorisont löper i upp till två år (och andra anståndsåtgärder när så är lämpligt) om låntagaren uppfyller följande kriterier:

- a) Låntagaren har erfarenhet av en identifierbar händelse som har medfört tillfälliga likviditetsproblem. Belägg för en sådan händelse bör läggas fram formellt och bör styrkas av tydliga belägg för att låntagarens inkomst helt eller till största del kommer att återställas på kort sikt, eller bör

²⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

²⁷ Riktlinjer om försenad betalning och utmätning (EBA/GL/2015/12).

stödjas av kreditinstitutets slutsats att långsiktiga anståndslösningar inte har varit möjliga på grund av en generell eller låntagarspecifik tillfällig ekonomisk osäkerhet. Formerna av belägg som presenteras för detta ändamål bör vara proportionerliga till kreditfacilitetens karaktär, löptid och värde.

- b) Låntagaren har uppfyllt sina avtalskyldigheter innan händelsens inträffande.
- c) Låntagaren har tydligt visat sin vilja att samarbeta med kreditinstitutet.

130. Avtalsvillkoren för anståndsåtgärder bör säkerställa att kreditinstitutet har rätt att granska de överenskomna anståndsåtgärderna om låntagarens situation förbättras och mer fördelaktiga omständigheter för kreditinstitutet (avseende anståndet eller de ursprungliga avtalsvillkoren) därmed kan genomdrivas. Avtalet ska för detta ändamål inkludera specifika ändringar av anståndsåtgärden som kan tillämpas på grund av specifika förbättringar av låntagarens situation. Kreditinstitutet bör även överväga att inkludera strikta konsekvenser, exempelvis krav på ytterligare säkerhet, i avtalsvillkoren för låntagare som inte följer anståndsavtalet.

6.1.1 Bärkraftigt kontra icke-bärkraftigt anstånd

131. Kreditinstitutet bör skilja mellan bärkraftiga anståndsåtgärder som bidrar till att reducera låntagarens exponering och icke-bärkraftiga anståndsåtgärder.

132. Kreditinstitutet bör beakta följande faktorer vid bedömningar av anståndsåtgärders bärkraft:

- a) Kreditinstitutet kan uppvisa (baserat på objektiva verifierbara belägg) att låntagaren har råd med anståndslösningen, dvs. att fullständig återbetalning förväntas.
- b) Återbetalning av utstående förfallna belopp helt eller till största del är hanterade och en väsentlig reduktion av låntagarens skuldsaldo på medellång eller lång sikt förväntas.
- c) I ärenden där tidigare anståndsåtgärder har beviljats, inklusive eventuella anståndsåtgärder som har övervägts på lång sikt, ska kreditinstitutet se till att ytterligare interna kontroller implementeras för att säkerställa att detta efterföljande anstånd uppfyller kriterierna för bärkraft som anges nedan. Dessa kontroller ska minst inbegripa att sådana ärenden uttryckligen och på förhand presenteras för riskkontrollfunktionen. Vidare bör det relevanta högsta beslutsorganets uttryckliga godkännande krävas.
- d) Kortfristiga anståndsåtgärder tillämpas tillfälligt och kreditinstitutet kan uppvisa, baserat på objektiva verifierbara belägg, att låntagaren har möjlighet att återbetala det ursprungliga eller modifierade kapital- och räntebeloppet i sin helhet från och med utgångsdatumet för den kortfristiga och tillfälliga överenskommelsen.
- e) Åtgärden resulterar inte i att flera på varandra följande anståndsåtgärder har beviljats för samma exponering.

133. Bedömningen av bärkraft ska baseras på låntagarens ekonomiska egenskaper och egenskaperna hos anståndsåtgärden vid tidpunkten för beviljandet. Bärkraftbedömningen ska utföras oavsett anståndskälla. Olika källor till anståndsåtgärder innefattar, bland andra, att låntagaren åberopar en anståndsklausul i ett avtal, bilateral förhandling mellan en låntagare och ett kreditinstitut och en offentlig anståndsordning som utvidgas till att omfatta samtliga låntagare i en viss situation.

6.2 Sunda anståndsprocesser

6.2.1 Anståndspolicy

134. Kreditinstituten bör utarbeta en policy för sin anståndsverksamhet. Policyn bör minst omfatta

- a) processer och förfaranden för att bevilja anståndsåtgärder, inbegripet ansvarsområden och beslutsprocesser,
- b) en redogörelse för tillgängliga anståndsåtgärder, inklusive åtgärder som inbegrips i avtal,
- c) informationskrav för bedömningar av anståndsåtgärders bärkraft,
- d) dokumentation av beviljade anståndsåtgärder,
- e) processen och mätvärdena för bevakning och uppföljning av anståndsåtgärders effektivitet och verkningsgrad.

135. Kreditinstituten bör regelbundet se över sina anståndsriktlinjer och -lösningar baserat på en kollektiv bevakning och uppföljning av hur väl olika anståndsåtgärder presterar, inbegripet undersökningar av möjliga orsaker till och frekvensen av återgång till fallissemang.

6.2.2 Anståndsverksamhetens effektivitet och verkningsgrad

136. Kreditinstituten bör övervaka anståndsverksamhetens kvalitet för att se till att anstånd inte bidrar till att försena bedömningar av exponeringen som ej indrivningsbar. Bevakningen och uppföljningen bör omfatta anståndsverksamhet som rör både presterande och nödlidande exponeringar och skilja mellan olika typer av anståndsåtgärder och portföljer.

137. Kreditinstituten bör mäta hur pass effektiv processen för att bevilja anståndsåtgärder är samt bevaka hur lång tid beslutsprocessen för anstånd tar och hur stor anståndsåtgärdernas volym är vid varje steg av beviljandeprocessen.

138. Kreditinstituten bör bevaka och följa upp de beviljade anståndsåtgärdernas effektivitet och verkningsgrad. Bevakningen och uppföljningen bör inbegripa mätningar av anståndsåtgärdernas framgångsnivå och huruvida de modifierade avtalskyldigheterna följs av låntagaren samt om exponeringen anses vara presterande. Följande mätvärden enligt portföljtyp och typ av anståndsåtgärd bör användas:

- a) Anståndets åtgärdsfrekvens och andelen exponeringar som omklassificeras som nödlidande: kreditinstituten ska utföra en ursprungsanalys och övervaka beteendet hos exponeringar med anstånd från modifieringsdatumet för att fastställa åtgärdsfrekvensen. Analysen bör utföras separat för åtgärdade exponeringar med och utan anståndsåtgärder.
- b) Inbetalningsgradsgrad: kreditinstituten bör bevaka och följa upp betalningar som har begärts in från exponeringar med anstånd.
- c) Bortskrivning: när en beviljad anståndsåtgärd leder till en partiell bortskrivning ska kreditinstituten dokumentera och övervaka dessa exponeringar mot en godkänd förlustbudget. Nettonuvärdeförlusten som förknippas med beslutet att skriva bort en ej återvinningsbar exponering ska övervakas mot åtgärdsfrekvensen.

139. Kreditinstituten bör bevaka och följa upp indikatorer som avser anståndsverksamheten med lämpliga uppdelningar, exempelvis förfallna betalningars slag och varaktighet, typ av exponering, sannolikhet för återvinning, storleken på exponeringarna eller totalt antal exponeringar tillhörande en enskild låntagare eller en grupp av kunder med inbördes anknytning samt antal anståndslösningar som har beviljats tidigare.

6.2.3 Bedömning av låntagarens återbetalningsförmåga

140. Innan kreditinstituten beviljar anståndsåtgärder bör de bedöma låntagarens återbetalningsförmåga. Bedömningen bör omfatta en lämplig utvärdering av låntagarens ekonomiska situation, baserat på tillgänglig information och med beaktande av relevanta faktorer såsom låntagarens eller fastighetens/projektets betalningsförmåga och övergripande skuldsättning.

6.2.4 Standardiserade anståndsprodukter och beslutsträd

141. Kreditinstituten bör ha etablerade och fullgoda policyer och förfaranden som omfattar en rad olika hållbara och effektiva lösningar för låntagaren när anstånd beviljas. Gruppering av exponeringar i portföljer bör återspeglas i dessa policyer och förfaranden, för att göra det möjligt för kreditinstituten att anta olika anståndsåtgärder för olika låntagarsegment och anpassa åtgärderna på erforderligt sätt.

142. Kreditinstituten bör överväga att utveckla beslutsträd och standardiserade anståndsåtgärder för portföljer med homogena låntagare med mindre komplexa exponeringar. Beslutsträd kan underlätta arbetet med att fastställa och implementera lämpliga och hållbara anståndsstrategier för specifika portföljer på ett konsekvent sätt och baserat på internt godkända kriterier.

6.2.5 Jämförelse med andra omförhandlingsalternativ för nödlidande exponeringar

143. Kreditinstituten bör tillämpa en nettonuvärde metod för att fastställa det mest lämpliga och hållbara omförhandlingsalternativet för olika låntagares omständigheter. Instituten bör ta hänsyn till rättvis behandling av konsumenter och bör jämföra nettonuvärdet av den planerade

anståndsåtgärden med nettonuvärdet av återtagande samt tillgängliga omstruktureringsoptioner. Parametrarna som används vid beräkningen, exempelvis den uppskattade tidshorizonten för omstrukturering, diskonteringsränta, kostnad för kapital och omstruktureringkostnad, bör baseras på observerade empiriska data.

6.2.6 Anståndsfall och -uppföljning

144. Anståndsavtal och -dokumentation bör innehålla en väldefinierad målsättningsordning för låntagaren som beskriver samtliga mål som ska uppnås av låntagaren för att denne ska återbetala exponeringen under avtalets löptid. Dessa milstolpar/mål bör vara rimliga och lämpligt konservativa samt ta hänsyn till potentiella försämringar av låntagarens ekonomiska situation. Hur väl låntagaren med anstånd presterar, inbegripet låntagarens efterlevnad av samtliga överenskomna mål, bör bevakas och följas upp noggrant av omförhandlingsenheten för nödlidande exponeringar som beviljade anståndet, minst under hela provotidens gång.

7. Identifiering av nödlidande exponeringar

145. Kreditinstituten bör i sin riskhantering använda sig av definitionen av nödlidande exponeringar som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014.

146. I detta avsnitt redogörs de huvudsakliga faktorerna för styrning och verkställande som avser identifiering av nödlidande exponeringar.

7.1 Kriteriet för förfallen exponering

147. Kreditinstituten bör identifiera exponeringar som förfallna i enlighet med avsnitt 4 i EBA:s riktlinjer för tillämpningen av definitionen av fallissemang²⁸ och kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/171 om väsentlighetströskeln för förfallna kreditförpliktelser²⁹.

7.2 Indikationer på osannolikhet för betalning

148. Kreditinstituten bör definiera exponeringar som osannolika för betalning och identifiera indikationer på osannolikhet för betalning i enlighet med avsnitt 5 i EBA:s riktlinjer för tillämpningen av definitionen av fallissemang.

²⁸ Riktlinjer för tillämpningen av definitionen av fallissemang i artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2016/07).

²⁹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/171 av den 19 oktober 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller tekniska tillsynsstandarder för väsentlighetströskeln för förfallna kreditförpliktelser (EUT L 32, 6.2.2018, s. 1).

149. Kreditinstituten bör bevaka och följa upp låntagares återbetalningsförmåga. Motparter som utgörs av företag bör utvärderas minst en gång per år samt vid viktiga rapporteringsdatum då ekonomisk data finns tillgänglig. Kreditinstituten bör i god tid inhämta de senaste ekonomiska uppgifterna från företagsmotparter. Om uppgifterna inte tillhandahålls eller tillhandahålls orimligt sent kan det ses som ett negativt tecken beträffande låntagarens kreditvärdighet. När det gäller låntagare som inte är företag bör kreditinstituten bevaka och följa upp betalningsprestation och eventuella tecken på ekonomiska svårigheter som kan komma att påverka återbetalningsförmågan. När det gäller låntagare som förekommer på en bevakningslista eller har svag kreditvärdighet bör mer frekventa granskningsprocesser etableras, beroende på väsentlighet, portfölj och låntagarens ekonomiska ställning. Den regelbundna bedömningen av låntagares återbetalningsförmåga bör även omfatta amorteringsfria lån eftersom dessa lån innebär en högre risknivå än lån som lyder under regelbundna amorteringskrav, samt eftersom en låntagares fortlöpande betalningar av räntebelopp inte utgör en tillräcklig anledning för att anta att den slutliga återbetalningen av det amorteringsfria lånet kommer att ske.

7.3 Anstånd och presterande status

7.3.1 Anstånd

150. För att kunna implementera anståndsåtgärder behöver kreditinstituten ha möjlighet att identifiera tecken på potentiella framtida ekonomiska svårigheter i ett tidigt skede. I detta syfte bör bedömningen av låntagarens ekonomiska situation inte begränsas till exponeringar som uppvisar tydliga tecken på ekonomiska svårigheter. En bedömning av ekonomiska svårigheter bör även utföras av exponeringar för vilka låntagaren inte har några tydliga ekonomiska svårigheter, men där marknadsförhållandena har förändrats i så pass betydande grad att det kan komma att påverka låntagarens återbetalningsförmåga (t.ex. amorteringsfria lån vars återbetalning beror på försäljningen av fast egendom eller lån i utländska valutor).

151. Bedömningen av en låntagarens eventuella ekonomiska svårigheter bör baseras enbart på låntagarens situation, utan beaktande av säkerheter eller eventuella garantier som härrör från tredje part. Vid bedömningar av låntagarens ekonomiska svårigheter bör kreditinstitut, i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014, minst beakta följande motbevisbara omständigheter:

- a) Låntagare/facilitet förfallen mer än 30 dagar under de tre månader som föregick modifieringen eller refinansieringen.
- b) Ökning av sannolikheten för fallissemang inom kreditinstitutets interna riskklassificering under de tre månader som föregick modifieringen eller refinansieringen.
- c) Förekomst på en bevakningslista under de tre månader som föregick modifieringen eller refinansieringen.

152. Exponeringar bör inte definieras som anståndsexponeringar när koncessioner ges till låntagare som inte har ekonomiska svårigheter. Kreditinstituten bör, baserat på en detaljerad ekonomisk bedömning, skilja mellan omförhandlingar eller skuldförlängningar som beviljas låntagare som inte har ekonomiska svårigheter och anståndsåtgärder såsom koncessioner som beviljas låntagare som har ekonomiska svårigheter, i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014.

153. Att bevilja nya villkor, exempelvis i form av en ny räntesats som är mer fördelaktig än de räntesatser som andra låntagare med liknande riskprofil skulle kunna få, kan anses vara en indikation på en sådan koncession när kreditinstitutet fastställer att orsaken till den nya räntesatsen är låntagarens ekonomiska svårigheter. Tillhandahållande av nya, mer fördelaktiga villkor än de som erbjuds på marknaden bör inte anses vara en förutsättning för identifieringen av koncessioner och i förlängningen anstånd. När en låntagare har ekonomiska svårigheter bör, i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014, en ändring av villkoren som är enhetlig med vad andra låntagare med liknande riskprofil skulle kunna få av kreditinstitutet anses vara en koncession, inbegripet när låntagare omfattas av offentliga anståndsordningar som erbjuds av kreditinstituten.

154. Låntagare får begära att avtalsvillkoren som gäller deras lån modifieras utan att de står under eller inför svårigheter att uppfylla sina ekonomiska åtaganden. Kreditinstituten bör utföra en bedömning av låntagarens ekonomiska situation när sådana modifieringar av avtalsvillkoren påverkar betalningsprestationen.

7.3.2 Klassificering av exponeringar med anstånd som nödlidande

155. När kreditinstitutet beviljar anståndsåtgärder för presterande exponeringar bör de bedöma huruvida åtgärderna leder till ett behov av att omklassificera exponeringen som nödlidande. Att bevilja anståndsåtgärder för nödlidande exponeringar innebär inte att exponeringen friställs från sin nödlidande status: exponeringarna bör fortsatt klassificeras som nödlidande i minst ett år under perioden då åtgärder får vidtas efter att anståndet har beviljats, enligt vad som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 och i avsnitt 7.3.3.

156. Vid bedömningen av om exponeringar med anstånd bör klassificeras som nödlidande ska kreditinstituten utvärdera om exponeringarna,

- a) stöds av otillräckliga betalningsplaner (antingen initiala eller efterföljande betalningsplaner enligt lämplighet) som omfattar bland annat upprepad underlåtenhet att följa betalningsplanen, ändringar av betalningsplanen som syftar till att undvika överträdelser eller att betalningsplanen grundas i förväntningar som inte styrks av makroekonomiska prognoser eller tillförlitliga antaganden om låntagarens återbetalningsförmåga eller -vilja,
- b) inkluderar avtalsvillkor som försenar tidpunkterna för regelbundna återbetalningar på ett sätt som förhindrar en lämplig klassificeringsbedömning, exempelvis när betalningsfria perioder på mer än två år för återbetalning av kapitalbeloppet har beviljats,

- c) inkluderar belopp som tagits bort från balansräkningen som överskrider de ackumulerade kreditriskförlusterna för nödlidande exponeringar med liknande riskprofiler.

7.3.3 Åtgärdande av/friställning från nödlidande status

157. Kreditinstitutet bör omklassificera nödlidande exponeringar, inbegripet exponeringar med anstånd, som presterande enligt bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014. Kreditinstitutet bör utföra en ekonomisk analys av låntagaren för att fastställa att inga betänkligheter föreligger beträffande låntagarens förmåga att betala sina kreditförpliktelser.

158. Kreditinstitutets policyer för omklassificering av nödlidande exponeringar med anstånd bör omfatta rutiner för undanröjande av betänkligheter beträffande låntagarens förmåga att följa villkoren efter anståndet som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014. Dessa policyer bör omfatta kriterier som gäller betalningar som gjorts under perioden på minst ett år då åtgärder får vidtas samt definiera låntagarens förmåga att följa villkoren efter anståndet (till en så pass hög grad att fullständig återbetalning av skulden är sannolik), utan att förlita sig på realisering av säkerheter, genom att minst påvisa betalningar av en icke obetydlig del av kapitalbeloppet. Policyerna bör innehålla krav om betalning av både kapitalbelopp och räntebelopp.

159. När en låntagare har andra exponeringar som inte är föremål för anståndsåtgärder bör kreditinstitutet dessutom beakta verkan av och prestationen hos dessa andra exponeringar vid sin bedömning av låntagarens förmåga att följa villkoren efter anståndet. Beaktande av försenade betalningar bör inte förändra tillämpningsgraden av nödlidande status, i enlighet med bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014, och endast exponeringar för vilka anståndsåtgärder har tillämpats bör definieras som exponeringar med anstånd.

160. Förekomsten av avtalsvillkor som förlänger återbetalningstiden, exempelvis betalningsfria perioder för kapitalbeloppet, bör bekräfta klassificeringen av dessa exponeringar med anstånd som nödlidande tills kraven som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 har uppfyllts. Faktumet att den ettåriga period under vilken åtgärder får vidtas har löpt ut bör inte automatiskt leda till en omklassificering till presterande status, såvida inte regelbundna betalningar har gjorts under dessa tolv månader och en bedömning av osannolikhet för betalning visar att indikationer på osannolikhet för betalning inte längre finns.

7.3.4 Identifiering av exponeringar som presterande exponeringar med anstånd

161. När exponeringar med anstånd klassificeras som presterande, antingen till följd av att de har uppfyllt villkoren för omklassificering från nödlidande status eller på grund av att de beviljade anståndsåtgärderna inte har medfört att exponeringen har klassificerats som nödlidande, bör de fortsatt definieras som anståndsexponeringar tills samtliga villkor för upphörande från klassificeringen som anståndsexponering som anges i punkt 256 i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 har uppfyllts.

162. Kreditinstitutens policyer för identifiering av presterande exponeringar med anstånd bör omfatta rutiner för undanröjande av betänkligheter beträffande låntagarens ekonomiska svårigheter. Kreditinstitutens policyer bör kräva att låntagaren har, genom regelbundna betalningar, avvecklat ett belopp som motsvarar samtliga belopp (kapital- och räntebelopp) som tidigare varit förfallna eller hade tagits bort från balansräkningen vid tidpunkten för koncessionen, eller på annat sätt uppvisa sin förmåga att följa villkoren efter anståndet enligt andra objektiva kriterier som inbegriper en återbetalning av kapitalbeloppet.

163. I enlighet med punkt 260 i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 bör nya anståndsåtgärder som beviljas för presterande exponeringar med anstånd som tidigare har omklassificerats ut ur nödlidande status inbegripa en omklassificering av transaktionerna till nödlidande status. Detsamma gäller när sådana exponeringar förfaller till betalning med mer än 30 dagar.

7.4 Konsekvent tillämpning av definitionen av nödlidande

164. Kreditinstituten bör, i enlighet med avsnitt 8 i EBA:s riktlinjer för definitionen av fallissemang, anta fullgoda mekanismer och förfaranden som syftar till en harmoniserad implementering av definitionen inom samtliga dotterbolag och filialer. På så sätt säkerställs att identifieringen av nödlidande exponeringar är konsekvent på enhets- och koncernnivå.

165. Kreditinstitutens policyer bör säkerställa konsekvent hantering av enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning enligt vad som anges i förordning (EU) nr 575/2013, EBA:s riktlinjer om kunder med inbördes anknytning³⁰ och EBA:s riktlinjer för definitionen av fallissemang. Kreditinstitutens riktlinjer bör även säkerställa konsekventa bedömningar av underliggande juridiska relationer mellan juridiska enheter inom en grupp av kunder med inbördes anknytning. Med tanke på möjliga spridningseffekter bör kreditinstituten, när det är möjligt, tillämpa ett gruppbaserat perspektiv vid bedömningen av statusen för en låntagares exponering som nödlidande, såvida exponeringen inte påverkas av isolerade tvister som inte förknippas med motpartens solvens.

166. Kreditinstituten bör, i enlighet med EBA:s riktlinjer för definitionen av fallissemang, föra ett register över samtliga klassificeringskriterier.

8. Nedskrivning och bortskrivningar av nödlidande exponeringar

³⁰ Riktlinjer om kunder med inbördes anknytning enligt artikel 4.1.39 i förordning (EU) nr 575/2013 (EBA/GL/2017/15).

167. Kreditinstituten bör uppskatta förlustreserver för nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd som är föremål för nedskrivning i enlighet med EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster.

168. I detta avsnitt redogörs de huvudsakliga faktorerna för styrning och verksamheter som avser värdering av nedskrivningar för och bortskrivningar av nödlidande exponeringar.

8.1 Bortskrivningar av nödlidande exponeringar

169. I enlighet med EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster³¹ bör fordringar som inte kan krävas in redovisas för den lämpliga perioden genom förlustreserver eller bortskrivningar. När kreditinstitutet inte har någon rimlig förväntan att exponeringens avtalsenliga kassaflöde kan återhämtas bör det leda till en delvis eller fullständig bortskrivning av exponeringen (IFRS 9 B3 2 16 r).

170. En bortskrivning kan genomföras innan rättsliga åtgärder gentemot låntagaren för att återvinna fordran har avslutats helt. En bortskrivning bör inte tolkas som att kreditinstitutet har förverkat sin juridiska rätt att återvinna fordran – ett kreditinstituts beslut om att förverka det rättsliga anspråket på fordran innebär att fordran efterskänks.

171. Bortskrivningar utgör en borttagning från balansräkningen (IFRS 9 5 4 4). Om kontanter eller andra tillgångar sedermera drivs in bör dessa direkt erkännas som intäkter i resultaträkningen.

172. Kreditinstituten bör föra detaljerade register över alla bortskrivningar av nödlidande exponeringar som har utförts på portföljnivåbasis.

8.2 Nedskrivning och bortskrivningar av nödlidande exponeringar

173. Kreditinstituten bör i sina interna policyer inkludera riktlinjer om att nedskrivningar och bortskrivningar görs i rätt tid med beaktande för externa omständigheter och faktorer såsom pågående rättsliga förfaranden. I synnerhet när det gäller exponeringar eller delar av exponeringar som inte täcks av säkerheter bör kreditinstituten överväga lämpliga maximala perioder för fullständig nedskrivning, reserveringsgrad och bortskrivning. När det gäller delar av exponeringar som täcks av säkerheter bör fastställandet av en minsta nedskrivningsnivå beakta typen av säkerhet i fråga. Empiriska belägg bör tillämpas när tidpunkter för de nedskrivningar - och bortskrivningar som diskuteras ovan kalibreras. När nödlidande exponeringars återvinningsbarhet bedöms och interna bortskrivningsmetoder för nödlidande exponeringar fastställs bör kreditinstituten särskilt uppmärksamma kohorterna som anges nedan, eftersom dessa kan vara permanent icke-indrivningsbara i högre grad.

- a) Exponeringar med långvariga försenade betalningar: olika tröskelvärden kan vara lämpliga för olika portföljer. Kreditinstituten bör bedöma de nödlidande exponeringarnas

³¹ Riktlinjer för kreditinstituts kreditriskhanteringspraxis och uppskattning av förväntade kreditförluster (EBA/GL/2017/06).

återvinningsbarhet om låntagaren har legat efter med betalningar under lång tid. Om det, när bedömningen har utförts, fastställs att det inte finns någon rimlig förväntan att exponeringen eller del av exponeringen kommer att återvinnas bör en fullständig eller partiell bortskrivning göras.

- b) Exponeringar som är föremål för insolvensförfarande: när ställandet av säkerheter för exponeringen är lågt absorberar ofta rättegångskostnaderna en väsentlig del av återvinningen från konkursförfarandet, varför uppskattade återvinningar kan förväntas vara mycket låga.
- c) En partiell bortskrivning kan vara motiverad när det finns belegg för att låntagaren inte har förmåga att återbetala exponeringsbeloppet i sin helhet, dvs. att det finns en rimlig förväntan att en del av exponeringen kan återvinnas.

8.3 Förfaranden för nedskrivning och bortskrivning

174. Kreditinstituten bör anta, dokumentera och följa sunda policyer, förfaranden och kontroller för bedömning och mätning av förlustreserver och bortskrivningar när det gäller nödlidande exponeringar i enlighet med EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster. Kreditinstituten bör testa utfallet av sina förlustreservuppskattningar mot de faktiska förlusterna.

175. Dessa metoder bör även inbegripa policyer och förfaranden för bortskrivningar och återvinningar enligt vad som anges i EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster. Policyn för bortskrivningar bör inkludera de indikatorer som används vid uppskattningen av återvinningar samt detaljerad information om exponeringar som har skrivits bort men fortfarande är föremål för indrivningsåtgärder.

176. I enlighet med EBA:s riktlinjer för riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster bör kreditinstituten ha etablerade gemensamma processer, system, verktyg och data.

177. Kreditinstitutets interna revisionsenhet bör verifiera metoderna som används i enlighet med EBA:s riktlinjer för intern styrning³².

9. Värdering av säkerheter i form av fast och lös egendom

³² Riktlinjer för intern styrning enligt direktiv 2013/36/EU (EBA/GL/2017/11).

178. I detta avsnitt redogörs de huvudsakliga faktorerna för värdering av fast och lös egendom som ställs som säkerhet för nödlidande exponeringar.

9.1 Styrning, förfaranden och kontroller

9.1.1 Allmän policy och förfaranden

179. Ett kreditinstitut bör ha en etablerad skriftlig policy och etablerade skriftliga förfaranden som styr värderingen av egendom som ställs som säkerhet. Policyn och förfarandena bör överensstämma till fullo med kreditinstitutets ramverk för riskkapit.

180. Policyn och förfarandena bör omfatta värderingen av all fast och lös egendom som ställs som säkerhet oavsett dess berättigande för tillsynsytten i enlighet med artikel 208 och artikel 210 i förordning (EU) nr 575/2013.

181. Policyn och förfarandena bör godkännas av ledningsorganet och bör granskas minst en gång per år.

9.1.2 Bevakning, uppföljning och kontroller

182. Kreditinstituten bör regelbundet bevakna och granska värderingarna som utförs av interna eller externa värderare enligt bestämmelserna i detta avsnitt.

183. Kreditinstituten bör utarbeta och implementera en robust intern policy för kvalitetssäkring och robusta förfaranden för värderingar som utförs internt och externt med beaktande för följande:

- a) Processen för kvalitetssäkring bör utföras av en funktion som är oberoende av funktionen eller enheten som utför den initiala värderingen, kreditbedömningen, bevakningen och uppföljningen och kreditgivningsprocessen.
- b) Den oberoende ställningen inom urvalet av externa värderare bör regelbundet testas som en del av processen för kvalitetssäkring.
- c) Ett lämpligt och likvärdigt urval av de interna och externa värderingarna bör regelbundet jämföras med marknadsobservationer.
- d) Tester av utfall av både interna och externa värderingar bör utföras regelbundet.
- e) Processen för kvalitetssäkring bör baseras på en lämplig urvalsstorlek.

184. Internrevisionen bör dessutom regelbundet granska följdriktigheten och kvaliteten i värderingspolicyn och -förfarandena, oberoendet i processen för urval av värderare och riktigheten hos värderingar som utförts av både externa och interna värderare.

9.1.3 Individuell värdering av fast egendom och nyttjande av indexering

185. Kreditinstituten bör ofta och regelbundet kontrollera värdet på fast egendom som ställts som säkerhet, minst enligt vad som anges i artikel 208.3 i förordning (EU) nr 575/2013.

186. Indexering och liknande metoder kan användas för att bevaka och följa upp värdet på en säkerhet och identifiera säkerheter som behöver omvärderas. Detta bör ske i enlighet med institutets policyer och förutsätter att säkerheten som ska värderas kan bedömas korrekt med hjälp av sådana metoder.

187. Index som används för att utföra indexeringen kan komma från interna eller externa källor så länge de

- a) granskas regelbundet, och resultaten av granskningen dokumenteras och är enkelt tillgängliga samt att granskningscykeln och styrningskraven finns tydligt definierade i en policyhandling som har godkänts av ledningsorganet,
- b) är tillräckligt detaljerade och att en metodik som är fullgod och lämplig i förhållande till typen av säkerhet i fråga har tillämpats,
- c) är baserade på tillräckligt långa tidsserier av observerade empiriska belägg för faktiska fastighetstransaktioner.

188. Värderingar och omvärderingar av fast egendom som ställs som säkerhet bör utföras på enskild och egendomsspecifik basis. Värderingar och omvärderingar av fast egendom som ställs som säkerhet bör inte utföras baserat på en statistisk modell som enda medel för genomförande av granskningen av egendomsvärderingen.

189. Behöriga myndigheter bör ange en gemensam tröskelnivå för individuell värdering och omvärdering av säkerheter för nödlidande exponeringar som utförs av en oberoende värderare. Tröskelnivån bör vara tillämpningsbar på alla kreditinstitut inom myndighetens jurisdiktion och bör redogöras offentligt.

9.1.4 Värderare

190. Samtliga värderingar av fast egendom, inbegripet uppdaterade värderingar, bör utföras av en oberoende och kvalificerad intern eller extern värderare som innehar kvalifikationerna, kompetensen och erfarenheten som krävs för att utföra en värdering enligt vad som anges i artikel 208.3 b och artikel 229 i förordning (EU) nr 575/2013.

191. För detta ändamål bör kreditinstituten upprätta en panel av oberoende och kvalificerade värderare baserat på kriterierna som anges nedan. Värderarnas prestationer bör bedömas löpande och ett beslut om huruvida enskilda värderare bör fortsätta att ingå i panelen bör fattas.

192. Kreditinstituten bör säkerställa att externa värderare som ingår i panelen har en adekvat och giltig yrkesansvarsförsäkring.
193. Kreditinstituten bör säkerställa att samtliga kvalificerade värderare som ingår i panelen
- har yrkesmässig kompetens och minst har den lägsta utbildningsnivå som erfordras enligt nationella krav för att tillåtas utföra värderingarna,
 - har lämpliga tekniska färdigheter och erfarenhet för att fullgöra sina uppgifter,
 - är förtrogna med och kan uppvisa förmåga att följa samtliga lagar, regler och fastighetsvärderingsstandarder som gäller för värderaren och uppdraget,
 - har erforderlig kunskap inom värderingsfrågor, den relevanta fastighetsmarknaden och syftet med värderingen.
194. En panel av värderare bör innehå sakkunskap om de områden inom fastighetssektorn som är tillämpliga för kreditinstitutets utlåningsverksamhet och låntagarens geografiska placering.
195. För att förhindra eventuella intressekonflikter bör kreditinstituten säkerställa att samtliga interna och externa värderare som kommer att utföra den faktiska värderingen av en viss fastighet, samt värderarnas närstående, uppfyller följande krav:
- De är inte involverade i kredithantering, kreditbeslut eller processer kring utgivande av krediter.
 - De vägleds inte eller påverkas av låntagarens kreditvärdighet.
 - De har inte någon faktisk eller potentiell, nuvarande eller presumtiv intressekonflikt vad gäller resultatet av värderingen.
 - De har inte något intresse i eller anspråk på fastigheten.
 - De är inte anknutna på något sätt till antingen köparen eller säljaren av fastigheten.
 - De tillhandahåller en opartisk, tydlig, genomlyst och objektiv värderingsrapport.
 - Ersättningen som de erhåller är inte knuten till resultatet av värderingen.
196. Kreditinstituten bör se till att lämplig rotation av värderare sker, dvs. att när två på varandra följande värderingar av den fasta egendomen har utförts av samma värderare bör värderaren roteras, vilket bör leda till att antingen en annan intern värderare eller en annan leverantör av externa värderingar utses.

9.2 Hur ofta värderingarna bör ske

197. Kreditinstituten bör, i tillsynssyfte, uppdatera värderingarna av samtliga exponeringar med säkerheter i enlighet med kraven i artikel 208.3 och artikel 210.c i förordning (EU) nr 575/2013.
198. Gruppen av säkerheter som är föremål för regelbundna enskilda värderingar och omvärderingar bör uppdateras vid tidpunkten då exponeringen klassificeras som nödlidande och minst en gång per år under tiden denna klassificering består. När det gäller säkerheter som är föremål för indexering och andra liknande metoder bör kreditinstituten se till att indexeringen uppdateras minst en gång per år.
199. För säkerheter som har en uppdaterad individuell värdering som gjorts inom de senaste tolv månaderna (i enlighet med samtliga tillämpliga principer och krav som anges i detta avsnitt) kan egendomsvärdet indexeras fram till perioden för nedskrivningsgranskningen.
200. Kreditinstituten bör utöva mer frekvent bevakning och uppföljning när marknaden i fråga är föremål för väsentliga negativa förändringar och/eller när det finns tecken på väsentliga försämringar av den enskilda säkerhetens värde.
201. På grund av detta bör kreditinstituten i sin policy för värdering av säkerheter och relaterade förfaranden ange kriterier för att fastställa om en väsentlig försämring av säkerhetens värde har skett. När så är möjligt bör dessa inkludera kvantitativa tröskelvärden för vardera säkerhetstyp baserade på observerade empiriska data och relevant kvalitativ erfarenhet som finns i kreditinstitutet, med hänsyn tagen till relevanta faktorer såsom marknadspristrender eller synpunkter från oberoende värderare.
202. Kreditinstituten bör ha lämpliga processer och system etablerade för att flagga för föråldrade värderingar och utlösa värderingsrapporter.

9.3 Värderingsmetodik

9.3.1 Allmänna överväganden

203. Kreditinstituten bör ha definierade metoder för värdering av säkerheter avseende varje enskild säkerhetstyp, och metoderna bör vara tillräckliga och lämpliga i förhållande till säkerhetstypen i fråga.
204. All fast egendom som ställs som säkerhet bör värderas med utgångspunkt från marknadsvärde eller pantlånevärde enligt vad som anges i artikel 229 i förordning (EU) nr 575/2013. Lös egendom bör värderas till dess marknadsvärde.
205. När det gäller lös egendom bör kreditinstituten, i enlighet med kraven i artikel 199.6 i förordning (EU) nr 575/2013, regelbundet bedöma egendomens likviditet. Om väsentlig volatilitet i marknadspriserna föreligger bör institutet kunna uppvisa att säkerhetens värdering är tillräckligt konservativ.

206. När det gäller lös egendom bör kreditinstituten, i enlighet med kraven i artikel 210 i förordning (EU) nr 575/2013, inom en rimlig tidsram utföra en lämplig juridisk granskning för att bekräfta att säkerheten är indrivningsbar. Granskningen bör inkludera en bedömning av den lagliga rätten att driva in och realisera säkerheten i händelse av fallissemang.

207. Övergripande värderingar som enbart baseras på diskonterade återanskaffningskostnader bör inte användas. När det gäller inkomstgenererande egendom kan en marknadsjämförande eller diskonterad kassaflödesmetod användas.

208. Egendom som ställs som säkerhet bör värderas i enlighet med gällande internationella, europeiska och nationella standarder³³.

9.3.2 Förväntat framtida kassaflöde

209. Kreditinstituten bör på ett välbetänt sätt uppskatta diskonterade kassaflöden i enlighet med gällande redovisningsstandarder.

210. Beräkningar av diskonterade kassaflöden bör beakta situationer där

- a) låntagarens kassaflöde från den löpande verksamheten fortgår och kan användas för att återbetala fordran och säkerheter kan utnyttjas på ett sätt som inte påverkar kassaflödet, samt
- b) låntagarens kassaflöde från den löpande verksamheten upphör och säkerheter utnyttjas.

211. När uppskattningen baseras på antagandet att låntagarens kassaflöde från den löpande verksamheten, inklusive kassaflöde som härrör från säkerheten, kommer att fortgå krävs uppdaterade och tillförlitliga uppgifter om kassaflödet.

212. När uppskattningen baseras på antagandet att låntagarens kassaflöde från den löpande verksamheten kommer att upphöra bör framtida försäljningsintäkter som härrör från utnyttjandet av säkerheten justeras så att det inkluderar lämpliga kostnader för realisering av säkerheter och diskontering av marknadspriset.

213. Utöver de kostnader för realisering av säkerheter som anges ovan bör, om lämpligt, en diskontering av marknadspriset tillämpas på den uppdaterade värderingen enligt beskrivningen nedan.

214. Egendomspriset vid omstruktureringstidpunkten bör beakta aktuella och förväntade marknadsförhållanden.

³³ Dessa inbegriper Europeiska värderingsstandarder EVS-2016 (blå boken) och Royal Institute of Chartered Surveyors (RICS) standarder.

215. Även överväganden under tidsperioden fram till försäljning i anknytning till avyttringen av intecknad egendom bör inkluderas, baserat på skuldindrivningsrutiner och erfarenheter från rättsliga processer på nationell nivå samt empiriska belägg, och därefter utfallstestas. Dessa överväganden bör inbegripa alla eventuella verksamhetskostnader eller investeringar som uppkommer innan försäljningstidpunkten.
216. Utnyttjandet av säkerheter kan inbegripa omstruktureringsstrategier som vidtas i samförstånd eller utan samförstånd (dvs. tvång).
217. Diskonteringen av kostnad för realisering av säkerheter bör återspegla tillvägagångssättet för säkerhetsutnyttjandet, dvs. huruvida det sker i samförstånd eller utan samförstånd.
218. Diskonteringen av marknadspriset bör återspegla marknadens likviditet och omstruktureringsstrategin. Den bör inte återspegla de slutliga försäljningsförhållandena såvida den förväntade omstruktureringsstrategin inte inkluderar en forcerad försäljning.
219. Kreditinstituten bör tillämpa lämpliga diskonteringar av marknadspriset avseende användningen inom IFRS 9, för beräkningen av kapitalbas och i riskkontrollsyften. En nedjustering av marknadspriset får ligga nära noll enbart för höglivida och ej nödlidande säkerhetstyper som inte påverkas av några väsentliga korrelationsrisker.
220. Samtliga kreditinstitut bör utarbeta sina egna antaganden om kostnad för realisering av säkerheter och marknadsprisdiskonteringar baserade på observerade empiriska belägg. Om det inte finns tillräckliga empiriska belägg bör diskonteringsantaganden minst baseras på likviditet, tid som har förflutit och värderingens kvalitet samt den tid som gått sedan den senaste värderingen utfördes. Om ett kreditinstitut står inför en fryst egendomsmarknad och endast ett litet antal egendom har sålts eller försäljningshistoriken måste anses vara otillräcklig, bör en mer konservativ marknadsprisdiskontering tillämpas.

9.4 Vidare överväganden för uppskattning av kassaflöde från realisering av säkerheter i form av egendom

221. Vid uppskattningar av kassaflöde från realisering av egendom som ställts som säkerhet bör kreditinstituten använda sig av lämpliga och trovärdiga antaganden. Kreditinstituten bör även ta hänsyn till kraven för värdering av kassaflöde enligt IFRS 13 om värderingar till verkligt värde. Kreditinstituten bör särskilt uppfylla följande krav:
- a) De behöver fastställa den uppskattade tiden för avyttring med beaktande av aktuella och förväntade marknadsförhållanden samt den underliggande nationella rättsliga ramen rörande avyttring av pantsatt egendom.
 - b) De behöver säkerställa att egendomspriset som används för att fastställa det uppskattade marknadsvärdet vid tidpunkten för realisering av egendomen som ställts som säkerhet inte baseras på makroekonomiska prognoser/antaganden som är av mer optimistisk karaktär än

de prognoser som ges av relevanta myndigheter och organisationer, såsom Internationella valutafonden (IMF) och Europeiska centralbankssystemet (ECBS)/Europeiska systemrisknämnden (ESRB), och därmed inte uppskattar att någon förbättring av aktuella marknadsförhållanden kommer att ske.

- c) De behöver säkerställa att intäkter från egendomen som ställts som säkerhet inte antas öka från de aktuella nivåerna såvida det inte föreligger befintliga avtalsvillkor som leder till en sådan ökning. Vidare bör aktuella intäkter från egendom justeras när kassaflödet beräknas så att detta återspeglar förväntade ekonomiska förhållanden. Kreditinstitut bör överväga om det är lämpligt att prognostisera en fast intäkt i en lågkonjunkturbetonad miljö inom vilken antalet lediga fastigheter ökar och/eller efterfrågan på förflyttning minskar och leder till ett nedåtgående tryck på intäkter.
- d) En strategi inriktad på att behålla säkerheten på kreditinstitutets balansräkning för egendom som ställts som säkerhet är inte godtagbar. En sådan strategi definieras som att reservera tillgången till ett högre värde än marknadsvärdet med antagandet att tillgången kommer att säljas när marknaden har återhämtat sig.

222. När värdet av säkerheter används för att bedöma exponeringens återvinningsbara belopp bör minst följande dokumenteras:

- a) På vilket sätt värdet fastställdes, inklusive om det skedde med hjälp av värderingar, värdeuppskattningar och beräkningar.
- b) Styrkande skäl till justeringar av värderingar i förekommande fall.
- c) Fastställande av försäljningskostnader om så är tillämpligt.
- d) Uppskattad tid till återvinning.
- e) Värderarens sakkunskap och oberoende ställning.

223. När det observerbara marknadspriset används för att bedöma exponeringens återvinningsbara belopp bör även beloppet, källan till och datumet för det observerbara marknadspriset dokumenteras.

224. Kreditinstituten bör kunna belägga de antaganden som använts för att bedöma det återvinningsbara beloppet genom att, på begäran, tillhandahålla den behöriga myndigheten med uppgifter om egendomens marknadsvärde, det diskonterade marknadspriset, rättsliga och försäljningsrelaterade utgifter som har tillämpats och perioden som använts för att fastställa tidpunkten för realisering. Kreditinstituten bör kunna helt och hållet motivera sina antaganden, både kvalitativt och kvantitativt, och redogöra för de drivande faktorerna bakom sina förväntningar med beaktande för både tidigare och nuvarande erfarenheter.

9.5 Test av utfall

225. Kreditinstituten bör genom sunda utfallstester påvisa att de antaganden som bedömningen av det återvinningsbara beloppet byggde på var rimliga och baserades på observerad erfarenhet. I detta sammanhang bör kreditinstituten regelbundet utfallstesta sin värderingshistorik (den sista värderingen innan exponeringen klassificerades som nödlidande) mot sin försäljningshistorik (säkerhetens nettoförsäljningspris). Beroende på kreditinstitutets storlek och affärsmodell bör dess utfallstester särskiljas efter säkerhetstyp, värderingsmodell/-tillvägagångssätt, typ av försäljning (frivillig/framtvingad) och region. Resultaten av utfallstesterna bör användas för att fastställa värderingsavdrag för säkerhetsvärderingar som stödjer exponeringar som återstår i balansräkningen.

226. Kreditinstitut som använder sig av den avancerade interna riskklassificeringsmetoden kan som alternativ använda säkerställd förlust vid fallissemang (LGD) för att fastställa värderingsavdrag.

9.6 It-databaskrav rörande säkerheter

227. Kreditinstituten bör inneha databaser över transaktioner för att korrekt kunna bedöma, övervaka och kontrollera kreditrisker, besvara frågor och anmodanden från ledning och chefer samt för att kunna sammanställa information i form av periodiska rapporter eller annan aktuell och utförlig dokumentation. Databaserna bör särskilt uppfylla följande krav:

- a) Tillräcklig djup och bredd för att kunna omfatta samtliga väsentliga riskfaktorer.
- b) Tillförlitlighet, integritet, riktighet och aktualitet hos data.
- c) Konsekvens – de bör baseras på gemensamma informationskällor och enhetliga definitioner av begrepp och koncept som används för kreditriskkontroll.
- d) Spårbarhet, så att källan till information kan identifieras.

228. Databaserna bör innehålla all relevant information om egendom och andra säkerheter som förknippas med kreditinstitutens transaktioner samt om anknytningarna mellan säkerheter och specifika transaktioner.

9.7 Värdering av ianspråktagna tillgångar

229. Kreditinstituten bör starkt överväga att klassificera ianspråktagna tillgångar som anläggningstillgångar som innehas för försäljning enligt IFRS 5. Denna behandling i redovisningen innebär att tillgången måste vara tillgänglig för omedelbar försäljning i dess aktuella tillstånd (IFRS 5 7), att ledningsorganet bör godkänna en enskild plan för att sälja tillgången inom en kort tidsram (normalt ett år) och att en aktiv försäljningspolicy bör eftersträvas (IFRS 5 8), och därmed främjas återhämtningar.

230. Ianspråktagna tillgångar som erhålls bör värderas till det lägsta av

- a) värdet av tillämpbara finansiella tillgångar, där tillgången som tagits i anspråk eller erhållits som betalning av en skuld behandlas som säkerhet,
- b) den ianspråktagna tillgångens verkliga värde, minus försäljningskostnader.

231. När det verkliga värdet inte beräknas genom hänvisning till en aktiv marknad utan baseras på en värderingsteknik (antingen nivå 2 eller nivå 3) krävs vissa justeringar, särskilt till följd av två faktorer:

- a) Tillgångarnas skick eller fysiska placering. Risker och ovisshet när det gäller tillgången bör ingå i uppskattningen av det verkliga värdet.
- b) Volymen eller aktivitetsnivån på marknaderna som rör tillgångarna. Kreditinstitutets tidigare erfarenheter av enheten i samband med realiseringar samt av skillnaderna mellan belopp som fastslås av värderingstekniken och slutliga belopp som erhålls vid realiseringar bör ingå i beräkningen. Det kan vara lämpligt att dokumentera antaganden som görs i syfte att mäta denna justering och dokumentationen bör finnas tillgänglig för chefen på begäran. Värdejusteringar för illikviditet får övervägas.

232. När kreditinstitutens ianspråktagna tillgångar fortfarande står under färdigställande och det beslutas att färdigställandet bör slutföras innan tillgången säljs bör instituten visa fördelarna med denna strategi samt att kostnaderna inte kommer att överstiga det verkliga värdet, minus kostnader för att slutföra och sälja tillgången, med beaktande av den lämpliga värdejusteringen för illikviditet som beskrivs ovan.

233. När en ianspråktagen tillgång har överskridit den genomsnittliga försäljningstiden för liknande tillgångar för vilka aktiva försäljningspolicyer finns etablerade, bör kreditinstituten revidera värdejusteringen för illikviditet som tillämpats under den beskrivna värderingsprocessen genom att öka justeringen i enlighet med omständigheterna. Under dessa omständigheter bör kreditinstituten undvika att erkänna återföringar/upphävanden av befintlig ackumulerad nedskrivning av tillgången, eftersom dess kvardröjande förekomst i balansräkningen ger belägg för att kreditinstitutet inte kan sälja tillgången vid en högre värdering.

234. Hur ofta värdering av ianspråktagna tillgångar bör göras och vilka förfaranden som är tillämpliga är desamma som gäller för fast egendom, som beskrivs i avsnitt 9.1.2 och 9.2.

10. Tillsynsutvärdering av hanteringen av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd

235. Som en del av den löpande kontakten med kreditinstituten, som stipuleras i ÖuP, bör behöriga myndigheter övervaka kreditinstitutens tillämpning av dessa riktlinjer, i synnerhet vad gäller utveckling och implementering av strategier för nödlidande exponeringar med relaterad styrning och operativa ramverk enligt beskrivningen i avsnitt 4 och 5. De behöriga myndigheternas bedömningar bör inbegripa, men inte begränsas till, huruvida kreditinstitutets strategi för nödlidande exponeringar

- a) införlivas i kreditinstitutets övergripande strategi och är föremål för tillämplig styrning avseende nödlidande exponeringar som inkluderar ett riskhanterings- och kontrollramverk,
- b) grundas i en trovärdig självutvärdering av kreditinstitutets interna kapacitet,
- c) på erforderligt sätt beaktar kreditinstitutets verksamhetsmiljö, externa förhållanden och kapitalställning,
- d) inte enbart omfattar kortfristiga tidshorisonter utan även medelfristiga och/eller långfristiga sådana,
- e) inbegriper tidsbundna och realistiska men ambitiösa kvantitativa målsättningar för nödlidande exponeringar och målsättningar för ianspråktaga tillgångar, när så är lämpligt, och att dessa stöds av en verksamhetsplan.

236. Om den behöriga myndigheten fastslår att ett kreditinstituts strategi för nödlidande exponeringar tydligt saknar en eller flera av de faktorer som anges i punkt 235 a–e bör detta anses vara en allvarlig brist i strategin för nödlidande exponeringar. I detta fall bör den behöriga myndigheten kräva en omedelbar revidering av strategin för nödlidande exponeringar.

237. Om resultatet av den behöriga myndighetens bedömning är att kraven i punkt 235 a–e generellt uppfylls av strategin för nödlidande exponeringar, men vissa brister identifieras, bör den behöriga myndigheten säkerställa att kreditinstitutet lägger fram en åtgärdsplan för hur institutet ska avhjälpa bristerna och etablera en effektiv och tidsrimlig hanteringsram för nödlidande exponeringar.

238. Behöriga myndigheter bör tillämpa och utföra tillsynsutvärderingar på ett proportionerligt sätt, med hänsyn till institutets specifika egenskaper (t.ex. storlek, karaktär och komplexitet). I sina ÖuP-bedömningar av strategier för nödlidande exponeringar och relaterade styrnings- och operativa organisering bör de behöriga myndigheterna även beakta institutets affärsmodeller,

i synnerhet när institutets enda verksamhet är inköp och försäljning av nödlidande exponeringar.

239. Proportionalitet i tillsynsbedömningen av strategin för nödlidande exponeringar hos ett litet eller mindre komplext kreditinstitut (t.ex. ett institut som ingår i ÖuP-kategori 3 eller 4³⁴) kan uppnås genom att bedömningen anpassas efter ÖuP-åtagandemodellen, vilken säkerställer en riskbaserad översynsmetod och tar globala och inhemska instituts systemvikt i beaktande.

240. Behöriga myndigheter bör pröva kreditinstitutens:

- a) Verksamhetsplan och organisatoriska arrangemang om något av följande kriterier uppfylls:
 - i. Ramverket för att identifiera, mäta, hantera, övervaka och begränsa nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd, inklusive när det gäller tidigt erkännande av nödlidande exponeringar och lämpliga omförhandlingsåtgärder, bedöms av de behöriga myndigheterna vara otillräcklig i förhållande till storleken och komplexiteten på kreditinstitutets problem med nödlidande exponeringar.
 - ii. Institutet allokerar inte, eller förutser inte framtida allokering av, erforderliga personella och tekniska resurser eller ger möjlighet till lämplig omfattning av interna kontrollfunktioner.
 - iii. Institutet beskriver inte det operativa genomförandet av bevaknings- och uppföljningsprocessen för nödlidande exponeringar på ett erforderligt sätt.
- b) Strategi för nödlidande exponeringar: om kombinationen av strategiska alternativ för olika portföljer och segment, inklusive ianspråktaga tillgångar när sådana existerar, inte enligt myndigheten leder till den mest effektiva och verkningsfulla strategin för reducering av nödlidande exponeringar.
- c) Kapitalplan: om den inte på tillämpligt sätt redogör för den planerade reduceringen av nödlidande exponeringar från balansräkningen enligt strategin för nödlidande exponeringar, och inte inbegriper lämpliga åtgärder som säkerställer att ett tillräckligt belopp i form av kapital och kapitalbuffertar finns tillgängliga samt inte planerar inför tillräckliga nedskrivningar och bortskrivningar i god tid.
- d) Prestationsbedömningssystem: om incitament för ledningsorganet och relevanta chefer och personal saknar specifika kvantitativa faktorer som är knutna till de reduceringsmål för nödlidande exponeringar som anges i kreditinstitutets strategi för nödlidande exponeringar.

241. Men hänsyn till vikten av tidig upptäckt och förebyggande av försämrade kreditkvalitet bör behöriga myndigheter bedöma huruvida "early warning"-mekanismerna finns implementerade i kreditinstitutets interna förfaranden.

³⁴ Beskrivs i avsnitt 2.1.1, "Kategorisering av institut", i EBA:s riktlinjer om ÖuP (EBA/GL/2014/13).

242. Behöriga myndigheter bör bedöma om kreditinstituten

- a) har en etablerad anståndspolicy och relaterade processer för att bedöma anståndsåtgärders bärkraft samt övervaka åtgärdernas effektivitet och verkningsgrad,
- b) redovisar och klassificerar nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd, inbegripet kriterier för ingång i och utträde ur klassificeringarna, på ett konsekvent sätt i hela den konsoliderade situationen och i enlighet med definitionerna som anges i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014,
- c) har etablerade policys och metodiker som säkerställer att nedskrivningar och bortskrivningar värderas samt att nedskrivningar och avskrivningar redovisas i god tid.

243. Behöriga myndigheter bör säkerställa att kreditinstituten har etablerade och tillämpliga skriftliga policys och förfaranden för värderingar av egendom, enligt vad som anges i avsnitt 9. Behöriga myndigheter bör särskilt verifiera att dessa riktlinjer omfattar alla former av lös och fast egendom som används för att säkra kreditexponeringar, kriterierna för tillämpningen av individuella kontra indexerade värderingar och kraven som gäller beträffande lämpliga värderare.

244. Om kreditinstituten rapporterar väsentliga avvikelser från verksamhetsplanen i enlighet med avsnitt 4.4 bör de behöriga myndigheterna bedöma huruvida de föreslagna korrigerande åtgärderna är tillräckliga för att avhjälpa avvikelserna från planen. Den behöriga myndigheten bör kräva ytterligare åtgärder av kreditinstitutet om myndigheten inte är övertygad om de föreslagna åtgärdernas effektivitet.

245. Ovanstående riktlinjer beträffande tillsynsutvärderingar av hanteringen av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd kompletterar och specificerar den bedömning av nödlidande exponeringar och exponeringar med anstånd som är en del av bedömningen av kreditriskhanteringen som stipuleras i EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för ÖuP. Slutsatserna av tillsynsutvärderingen bör beaktas i bedömningen av kreditrisk enligt avdelning 6.2 i EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för ÖuP samt tillför information till kreditriskbedömningar.

Bilaga 1 – Urvalskriterier för gruppering av konsumenters nödlidande exponeringar

1. Fysisk eller juridisk person:
 - a) konsumentlåntagare
 - b) enskild näringsidkare
 - c) litet företag eller en grupp yrkesutövare
 - d) litet eller medelstort företag (överlappar med bolag)
2. Försenade betalningar, intervall/antal dagar efter förfalldatum (ju högre nivån av försenade betalningar är desto färre möjliga lösningar finns):
 - a) försenade betalningar i tidigt stadium (>1 dag och ≤90 dagar efter förfalldatum)
 - b) försenade betalningar i sent stadium (>90 dagar och <180 dagar efter förfalldatum)
 - c) skuldindrivningsenhet (>180 dagar efter förfalldatum, inklusive rättsliga ärenden (låntagare i förhållande till vilka rättsliga åtgärder har avslutats eller pågår))
3. Omstrukturerade ärenden (omstrukturerade lån med försenade betalningar, indikation på beständiga återbetalningsproblem och/eller det omstruktureringsalternativ som erbjuds var ej framgångsrikt):
 - a) antal tidigare omstruktureringar
4. Exponeringssaldo:
 - a) högt värde
 - b) lågt värde
 - c) flera exponeringar
5. Risknivå (baserat på kreditinstitutets bedömning/beteendebedömning/interna beteendedata/transaktionshistorik/kreditvärdering). Kunder med bättre betalningshistorik reagerar med större sannolikhet positivt på omstruktureringserbjudanden:
 - a) mycket hög
 - b) hög

c) medel

d) låg

6. Baserat på låntagarens beteende:

a) säsongsmässiga återbetalningar

b) samarbetsvillig kontra icke-samarbetsvillig

7. Syfte med kreditfaciliteten (efter produkt):

a) lån till privat bostad

b) lån till annan bostad/fritidshus

c) lån till investeringsfastighet/uthyrningsobjekt

d) privatlån

e) löpande kreditkonto

f) leasad tillgång

g) kreditkort

h) lån till enskild näringsidkare, mikroföretag eller litet eller medelstort företag:

i. för uppförande av verksamheten (lokaler, infrastruktur eller utrustning, renovationer)

ii. driftskapital

8. Lånets valuta.

9. Lånets räntesats (övertvägande av reducering av räntesats för lån som belastas av höga räntesatser ska om möjligt göras).

10. Låntagarens utsikter (låntagarens ålder, hälsotillstånd, anställningsform och -historik, anställningsutsikter, yrkeskompetens, bransch).

11. Bosättningsland/registreringsland:

a) bosatt

b) icke-bosatt

12. Plats där underliggande säkerhet finns:

- a) landsbygd kontra stad
- b) attraktiv plats, stadskärna, ytterområden osv.

13. Typ av underliggande säkerhet:

- a) mark:
 - i. tomt för bebyggelse
 - ii. jordbruksmark
- b) byggnad:
 - i. hus
 - ii. butik
 - iii. fabrik

14. Baserat på belåningsgrad:

- a) för lån med låg belåningsgrad kan försäljning av underliggande säkerhet vara att föredra, till skillnad från lån med hög belåningsgrad

15. Ärenden med ömmande omständigheter (t.ex. hälsoproblem, separation, skilsmässa).

16. Bedömning av låntagarens kreditvärdighet:

- a) har råd att betala tillbaka lån kontra har inte råd att betala tillbaka
- b) inkomst minus utgifter kontra rimliga levnadskostnader kontra avbetalning av lån

Bilaga 2 – Riktmärken för bevaknings- och uppföljningsmått för nödlidande exponeringar

Riktmärken för bevaknings- och uppföljningsmått för nödlidande exponeringar

Mått och värden för nödlidande exponeringar

Grad och flöden av nödlidande exponeringar	<p>Kreditstock av nödlidande exponeringar / total exponeringsvolym</p> <p>Kreditstock av nödlidande exponeringar + ianspråktaga tillgångar + presterande exponeringar med anstånd / total exponeringsvolym + ianspråktaga tillgångar</p> <p>Kvartalsvist flöde av nödlidande exponeringar(+/-) / total kreditstock av nödlidande exponeringar</p> <p>Kvartalsvist flöde från presterande exponering till nödlidande exponering</p> <p>Kvartalsvist flöde från presterande exponering med anstånd till nödlidande exponering</p> <p>Kvartalsvist flöde från nödlidande exponering till presterande exponering</p> <p>Kvartalsvist flöde från nödlidande exponering till presterande exponering med anstånd</p> <p>Kvartalsvist flöde från presterande exponering med anstånd till presterande exponering</p> <p>Kvartalsvist flöde från presterande exponering till presterande exponering med anstånd</p>
Nedskrivningar	<p>Kvartalsvis ökning av kreditstock av förlustreserver</p> <p>Kvartalsvis grad av upphävanden av nedskrivningar</p> <p>Kvartalsvis förändring av kreditstock av förlustreserver(+/-) / total kreditstock av nödlidande exponeringar</p> <p>Akkumulerade total avsättningar / total kreditstock av nödlidande exponeringar</p> <p>Efter kohort (t.ex. antal år sedan klassificering som nödlidande exponering, säkrad/icke-säkrad)</p>
Förlustbudget	<p>Total förlust till följd av anståndsåtgärder</p> <p>Total förlust kontra budget</p>

Verksamhet för erhållande av betalning

Personalverksamhet	<p>Antal kontakttillfällen med låntagare per kvartal kontra plan</p> <p>Antal kontakttillfällen med låntagare som ledde till anståndsavtal</p>
---------------------------	--

Riktmärken för bevaknings- och uppföljningsmått för nödlidande exponeringar

Inhämtning av betalning

Antal kontakttillfällen med låntagare som ledde till kapitalåtervinning
Kvartalsvis kapitalåtervinning från nödlidande exponeringar / totalt kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från ränta på nödlidande exponeringar / totalt kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från kapital och avgifter för nödlidande exponeringar / totalt kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från egendomsrelaterade omstruktureringar, samt som en procentandel av total kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från icke-egendomsrelaterade omstruktureringar, samt som en procentandel av total kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från försäljning av nödlidande exponeringar, samt som en procentandel av total kreditstock av nödlidande exponeringar
Kvartalsvis kapitalåtervinning från nödlidande exponeringar, samt som en procentandel av total kreditstock av nödlidande exponeringar

Anståndsverksamhet

Efterskänkande av skuld

Kvartalsvist efterskänkande av skuld
Kvartalsvist efterskänkande av skuld / specifika tilldelade avsättningar
Kvartalsvist efterskänkande av skuld / total kreditstock av nödlidande exponeringar

Bortskrivningar i redovisningen

Kvartalsvisa bortskrivningar i redovisningen (fullständiga och delvisa)
Kvartalsvisa redovisningsnedskrivningar (fullständiga och delvisa) / individuellt bedömda kreditstockförlustreserver
Kvartalsvisa bortskrivningar i redovisningen (fullständiga och delvisa) / totala kreditstocknödlidande exponeringar
Värdet av nödlidande exponeringar som för närvarande har anstånd
Värdet av nyligen avtalade anståndslösningar efter egenskap (t.ex. betalningsfri period >12 månader)
Värdet av lån som för närvarande har anstånd / total kreditstocknödlidande exponeringar
Värdet av presterande exponeringar som för närvarande har anstånd
Kvartalsvisa nödlidande exponeringar med anstånd / total kreditstocknödlidande exponeringar
Totalt antal nödlidande exponeringar med anstånd / totalkreditstocknödlidande exponeringar
Värdet av nödlidande exponeringar med anstånd som för närvarande har ekonomiska svårigheter
Återhämtningsgrad
Inbetalningsgrad

Riktmärken för bevaknings- och uppföljningsmått för nödlidande exponeringar

Frekvens av återgång till fallissemang för nödlidande exponeringar med anstånd

Frekvens av återgång till fallissemang för presterande exponeringar med anstånd

Kvartalsvist utbyte av skuld mot aktier, samt som en procentandel av totalkreditstock nödlidande exponeringar

Kvartalsvist utbyte av skuld mot tillgång, samt som en procentandel av totalkreditstocknödlidande exponeringar

Anståndsverksamhet

Frekvens av återgång till fallissemang

Utbyte av skuld mot tillgång

Rättsliga processer	Värdet av och antalet lån som för närvarande genomgår rättsliga processer Värdet av och antalet tillgångar som nyligen har tagits i anspråk Kvartalsvist värde av och antal lån som nyligen upptagits i rättsliga processer Kvartalsvist värde av och antal lån som utträder ur rättsliga processer Genomsnittlig varaktighet av rättsliga processer som nyligen har avslutats Genomsnittliga belopp som har återvunnits genom rättsliga processer som nyligen har avslutats (inklusive totala kostnader) Förlustnivå för lån som utträder ur rättsliga processer
----------------------------	---

Vinst- och förlustposter som härrör från nödlidande exponeringar

Räntor från nödlidande exponeringar	Räntebetalningar som redovisats för nödlidande exponeringar i resultaträkningen Procentandel av redovisade räntebetalningar från nödlidande exponeringar som faktiskt har mottagits
--	--

Bilaga 3 – Övriga bevaknings- och uppföljningsmått

Information på låntagarnivå från externa källor

Externa källor

Skuld- och säkerhetsökning hos andra kreditinstitut

Klassificering som förfallen eller annan nödlidande status hos andra kreditinstitut

Fallssemang av borgensman

Skuld i privata centrala register (i förekommande fall)

Rättsliga processer

Konkurs

Förändringar i företagsstruktur (t.ex. fusion, kapitalminskning)

Tilldelad extern värdering och tillhörande trend

Annan negativ information om viktiga låntagare/låntagares motparter/leverantörer

Information på låntagarnivå från interna källor

Företag

Negativ trend inom intern riskklassificering

Obetalda checkar

Väsentlig förändring i likviditetsprofil

Skulder (hävstång) (t.ex. aktier/totalt <5 % eller <10 %)

Antal dagar med försenad betalning

Antal månader med någon form av kredit/kredit överskriden

Vinst innan skatt/intäkter (t.ex. andel <-1 %)

Fortlöpande förluster

Fortlöpande överskott av diskontering av värdepapper

Negativt eget kapital

Betalningsfördröjningar

Omsättningsminskning

Information på låntagarnivå från externa källor

Reducering av kreditgränser knutna till handelsfordringar (t.ex. variation från ett år till ett annat, genomsnitt på 3 månader/genomsnitt på 1 år)

Oväntad reduktion av ej nyttjade kreditlimit (t.ex. ej nyttjat belopp/total kreditlimit)

Privatpersoner

Negativ trend inom intern skötseldata

Negativ trend inom sannolikheten för fallissemang och/eller intern riskklassificering

Amortering av bostadskredit > x kreditsaldo

Antal dagar med försenad betalning för bostads- och konsumentkrediter

Minskning av kreditsaldot >95 % under de senaste 6 månaderna

Genomsnittligt totalt kreditsaldo <0,05 % av det totala lånesaldot

Anstånd

Relaterade historiska förlustnivå

Löneminskning under de senaste 3 månaderna

Arbetslöshet

Försenade betalningar i tidigt stadium (t.ex. 5–30 dagar efter förfalldatum, beroende på portfölj-/låntagartyp)

Reducering av banktransaktioner i aktuella konton

Ökning av låneavbetalning över lönelistkvoten

Antal månader med någon form av kredit överskriden

Negativ trend inom intern skötseldata

Negativ trend inom sannolikheten för fallissemang och/eller intern riskklassificering

Information på portföljnivå

Portföljfördelning

Storleksfördelning och koncentrationsnivå

De främsta x (t.ex. 10) grupper av kunder med inbördes anknytning och relaterade riskfaktorer

Fördelning av tillgångsklass

Information på låntagarnivå från externa källor

	Uppdelning efter bransch, sektor, typ av säkerhet, land, löptid osv.
Riskparametrar	Utveckling av sannolikheten för fallissemang/säkrad förlust vid fallissemang (övergripande och per portfölj) Prognoser och utsikter rörande sannolikheten för fallissemang/säkrad förlust vid fallissemang Övergripande förväntade förluster Exponering i fallissemang
Förlustreserver	Summan och flöden av förlustreserver (övergripande och per portfölj) Volymer och trender inom väsentliga riskavsättningar på individuell nivå Volym av nödlidande exponeringar efter kategori (>90 dagar efter förfalldatum, förlustreserver osv.)
Nödlidande exponering/anståndsstatus/utmätning	Anståndsvolym och gruppering av exponeringar (omstrukturering, omförhandling, tvingad förlängning, andra modifieringar, uppskov, >90 dagar efter förfalldatum, avsättning till förlustreserv) Ianspråktaga tillgångar för totala exponeringar Andel nödlidande exponeringar utan ianspråktaga tillgångar Andel nödlidande exponeringar med ianspråktaga tillgångar Täckning av nödlidande exponeringar (förlustreserver, säkerheter, andra garantier)

Specifik typ av låntagare/sektor

Rättsliga processer	Värdet av och antalet lån som för närvarande genomgår rättsliga processer Värdet av och antalet tillgångar som nyligen har utmätts Kvartalsvist värde av och antal lån som nyligen upptagits i rättsliga processer
----------------------------	--

Information på låntagarnivå från externa källor

Kvartalsvist värde av och antal lån som utträder ur rättsliga processer

Genomsnittlig varaktighet av rättsliga processer som nyligen har avslutats

Genomsnittliga belopp som har återvunnits genom rättsliga processer som nyligen har avslutats (inklusive totalkostnader)

Förlustnivå för lån som utträder ur rättsliga processer

Bilaga 4 – Gemensamma policyer förknippade med nödlidande exponeringar

Kreditinstituten bör utarbeta, regelbundet granska och övervaka sin efterlevnad av policyerna som förknippas med ramverket för hantering av nödlidande exponeringar.

Följande policyer bör, med beaktande av proportionalitetsprincipen, etableras med syftet att uppnå implementeringen av kreditinstitutets strategi (inbegripet dess strategi och operativa plan för nödlidande exponeringar inom områden där så är lämpligt).

Policy för förvaltning av försenade betalningar

Denna policy bör redogöra för kreditinstitutets operativa modell rörande nödlidande exponeringar (se avsnitt 5.2) och ska minst innefatta följande punkter:

- Strukturen och ansvarsområden hos omförhandlingsenheterna för nödlidande exponeringar, med tydliga utlösande faktorer för överlämning av ärenden och en hänvisning till grupperingen av exponeringar (se avsnitt 5.2.3).
- Förfarandet som ska följas av involverade funktioner och enheter och som minst ska innefatta
 - förfarandet och överlämningskriterierna som ska följas vid de olika faserna av försenade betalningar, försenade betalningar i tidigt stadium och försenade betalningar i sent stadium,
 - förfarandet som ska följas då en låntagare ska klassificeras som icke-samarbetsvillig och/eller icke-bärkraftig samt kriterierna som ska användas för att klassificera låntagaren sålunda,
 - kommunikationen med låntagaren vid varje steg, vilken bör överensstämma med den rättsliga ramen i verksamhetslandet (t.ex. uppförandekod),
 - bevaknings- och uppföljningsverktyg och -metoder som ska användas.
- De personella och tekniska resurser som krävs.
- De rapporter som ska framställas internt i bevaknings- och uppföljningssyfte och för att tillhandahålla ledningsorganet med regelbundna uppdateringar.

När kreditinstituten utvecklar sin policy för förvaltning av försenade betalningar bör de beakta artikel 28 i direktiv 2014/17/EU och särskilt bestämmelserna i EBA:s riktlinjer om försenad betalning och utmätning.

Anståndspolicy

Anståndspolicyn som beskrivs i avsnitt 6.2.1 bör minst redogöra för följande:

- Den erforderliga ekonomiska och icke-ekonomiska dokumentationen som ska efterfrågas och tillhandahållas av de olika typerna av låntagare för att ansvarig kredithandläggare ska kunna påvisa förmågan att återbetala både kapitalbelopp och räntebelopp.
- Minsta primära mätvärden och kvoter för återbetalningsförmåga som ska tillämpas av kredithandläggaren, med portfölj-/produkt-/sektorspecifik och detaljerad information, för att kunna göra en fullständig bedömning av låntagarens återbetalningsförmåga, samt sektorspecifika riktlinjer för fastställande av primära ekonomiska mätvärden och kvoter på sektorspecifik basis (små och medelstora företag samt bolag).
- Processen för att fastställa och implementera den mest lämpliga anståndslösningen för en viss låntagare:
 - Beslutsträd ska användas för konsumentkunder. Processen som avser konsumentkunder bör överensstämma bestämmelserna i EBA:s riktlinjer om försenad betalning och utmätning. Om metoden med beslutsträd inte är lämplig för icke-konsumentkunder bör policyn ge tydliga instruktioner om hur kredithandläggaren ska bedöma lämpligheten av en anståndslösning.
 - När det gäller låntagare för vilka ingen lösning kan nås (icke-bärkraftiga och/eller icke-samarbetsvilliga låntagare) bör en tidsbunden process och tillhörande förfarande etableras för att överföra dessa låntagare till de omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar som ansvarar för omstrukturering.
- En verktygslåda bestående av anståndsåtgärder med kortsiktiga och långsiktiga tidshorisonter enligt vad som anges i avsnitt 6.
- Tydliga instruktioner till kredithandläggaren beträffande kraven för omvärdering av säkerheter i enlighet med avsnitt 9.
- Beslutsprocessen, godkännandenivåerna och förfarandena för varje typ av anståndsåtgärd och exponeringsstorlek.
- Processen och förfarandet för bevakningen och uppföljningen av de beviljade anståndslösningarna och låntagares prestationer när en omstrukturering har slutförts, inklusive hur ofta låntagare ska granskas, definitionen av återgång till fallissemang, processen för förnyade bedömningar och rapporteringskrav avseende återgångar till fallissemang.
- Prissättningspolicyn för varje anståndsåtgärd och typ av låntagare.

Riktlinje för återhämtning/indrivning av skuld

De omförhandlingsenheter för nödlidande exponeringar som ansvarar för skuldåtervinning bör vidta de mest lämpliga åtgärderna inom en rimlig tidsram för att på ett effektivt sätt reducera nödlidande exponeringar under en definierad tidshorisont. Policyn för skuldåtervinning bör, i enlighet med strategin för nödlidande exponeringar, minst omfatta:

- Urvalet av tillgängliga lösningar för varje typ av säkerhet. Som en vägledning kan följande övervägas (punkterna anges ej i någon särskild ordning):
 - Frivillig försäljning av tillgångar (låntagaren återinställer sig och samtycker till att sälja tillgången).
 - Tvingad försäljning av tillgångar via förvaltare/inomrättsligt förfarande (tillgångarna innehas inte i kreditinstitutets balansräkning).
 - Utmätning av tillgångar (tillgångarna innehas i kreditinstitutets balansräkning).
 - Skuldindrivning (intern eller extern).
 - Utbyte av skuld mot tillgång/aktier.
 - Försäljning av lån/låneportfölj till en tredje part.
- Förfarandet som ska följas för att välja det mest lämpliga återvinningsalternativet och gruppen av interna och externa experter som ska vara involverade i beslutet.
- Återvinningsalternativet bör beakta huruvida det finns befintliga säkerheter, typ av juridisk dokumentation, typ av låntagare, lokala marknadsförhållanden och makroekonomiska utsikter, den rättsliga ram som gäller och potentiella historiska återvinningsgrader för varje alternativ kontra kostnaden som förknippas med detsamma.
- En tydlig definition av icke-samarbetande låntagare eller en hänvisning till relaterade policier som innehåller en sådan definition.
- En tydligt definierad godkännandeprocess för varje steg av skuldåterhämtningsprocessen inom de olika återvinningsalternativ som kreditinstitutet har tillgång till.
- Rollen som riskkontrollfunktioner och interna revisionsenheter har i förfarandet och i uppföljningsprocessen.

När det gäller realisering av säkerheter bör följande punkter definieras i policyn:

- Värderingsmetod som ska följas beträffande tillgången (i enlighet med avsnitt 9.7) och de kostnader för realisering av säkerheter som ska tillämpas. Kostnaderna för realiseringen bör överensstämma med kraven som anges i avsnitt 9.3.3.
- Involvering av interna och externa experter.

- Begränsning av
 - antalet tillgångar som får innehas av kreditinstitutet vid någon tidpunkt med beaktande för de höga exponeringsgränser som anges i kapitalkravsdirektivet och för branschkoncentrationsrisken, exempelvis inom fastighetssektorn,
 - antalet återtagna eller ianspråktaga tillgångar som får anskaffas av kreditinstitutet under en särskild tidsperiod.
- Förfarandet som ska följas efter återtagande eller utmätning för att utveckla och implementera en försäljningsstrategi, och den enhet inom kreditinstitutet som ansvarar för förvaltningen av tillgångarna i fråga (detta kan även anges i en separat riktlinje för utmäta/återtagna tillgångar).

När det gäller låntagare med nödlidande exponeringar som har flera kreditgivare (vanligtvis bolagslåntagare) bör kreditinstitutet överväga interaktion med de andra kreditgivarna. I detta syfte bör kreditinstitutet upprätta ett tydligt förfarande för förhandlingar och interaktion med andra kreditinstitut (eller andra tredje parter) till vilka låntagaren står i skuld.

Policyer om säkerheter

Med hänsyn till vikten av kreditrisklindring i omförhandlingarna av nödlidande exponeringar bör kreditinstitut utarbeta tydliga och konsekventa policyer för säkerheter som omfattar policyer för ianspråktaga tillgångar. Dessa policyer bör på ett övergripande sätt omfatta hantering och värdering av samt rapportering om alla typer av säkerheter. Med hänsyn till vissa säkerhetstypers komplexitet och specialisering bör kreditinstitutet söka extern expertis när de upprättar och granskar dessa policyer. Kreditinstitutet bör säkerställa en konsekvent metod för hantering och värdering av liknande säkerheter i olika portföljer i enlighet med avsnitt 9.

Policy för uppföljning av nödlidande exponeringar

En särskild policy bör etableras och bland annat omfatta

- typerna av åtgärder som krävs som respons på olika sorters resultat och slutsatser,
- eskaleringsförfaranden,
- nyckelpunkter i samt frekvens och mottagare av rapporteringen,
- kriterier för överlämning av ärenden/en hänvisning till förfaranden för nödlidande exponeringar.

Policy för utkontraktering/servicetjänster för nödlidande lån

En särskild policy för utkontraktering av tjänster till tredje parter bör etableras om så är relevant. Policyn ska innefatta förfaranden för urvalet av utkontrakteringspartner, det juridiska avtalsinnehåll

som erfordras och beslutsprocessen för utkontrakteringsavtal samt bevakning och uppföljning av dessa avtal.

Bilaga 5 – Möjliga anståndsåtgärder

Anståndsåtgärd	Beskrivning	Bärkraft och andra viktiga överväganden
1. Enbart ränta	<p>Under en angiven kortfristig period betalas endast räntan på kreditfaciliteter och inga återbetalningar av kapitalbeloppet görs. Kapitalbeloppet förblir därmed oförändrat och villkoren för återbetalningsstrukturen bedöms på nytt vid utgången av perioden med enbart räntebetalningar, beroende på den bedömda återbetalningsförmågan.</p>	<p>Denna åtgärd bör anses vara bärkraftig enbart om kreditinstitutet kan påvisa (baserat på rimliga och dokumenterade ekonomiska uppgifter) att låntagarens ekonomiska svårigheter är av tillfällig karaktär och att låntagaren, efter utgången av perioden med enbart räntebetalningar, kommer att ha förmåga att återbetala lånet minst i den utsträckning som förelåg innan åtgärden tillämpades.</p> <p>Åtgärden bör i regel inte överskrida en period på 24 månader, och för ärenden som inbegriper byggnation av kommersiella fastigheter och projektfinansiering bör den inte överskrida tolv månader.</p> <p>När anståndsåtgärdens angivna period har löpt ur bör instituten göra en ny bedömning av låntagarens återbetalningsförmåga för att sedan kunna gå vidare med en reviderad återbetalningsplan som uppväger det kapital som inte betalades under perioden med enbart räntebetalningar.</p> <p>I de flesta fall erbjuds denna åtgärd i kombination med andra, mer långsiktiga, åtgärder som syftar till att kompensera den tillfälliga lägre återbetalningsgraden (t.ex. förlängning av löptiden).</p>
2. Reducerade betalningar	<p>Sänkning av amorteringsbeloppet under en angiven och kortfristig period som syftar till att tillgodose låntagarens förändrade kassaflödessituation, varpå återbetalningar baserade på den bedömda återbetalningsförmågan återupptas. Räntan ska fortfarande betalas i sin helhet.</p>	<p>Se "1. Enbart ränta".</p> <p>Om reduceringen av amorteringsbeloppet är måttlig och samtliga andra villkor som anges ovan uppfylls får denna åtgärd tillämpas under en period längre än 24 månader.</p>

Anståndsåtgärd	Beskrivning	Bärkraft och andra viktiga överväganden
3. Betalningsfria perioder/betalningsanstånd	Ett avtal som ger låntagaren rätt att fördröja sitt uppfyllande av återbetalningsskyldigheterna, vanligtvis beträffande kapitalbeloppet och räntebeloppet.	Se "1. Enbart ränta".
4. Kapitalisering av försenade betalningar/ränta	Anstånd för försenade betalningar och/eller försenade betalningar av upplupen ränta genom tillämpningen av dessa obetalda belopp på det utestående kapitalbeloppet som sedan ska återbetalas enligt ett hållbart och ändrat betalningsschema.	<p>Denna åtgärd bör beviljas/anses vara bärkraftig enbart när institutet har bedömt att låntagarens verifierade intäkts-/utgiftsnivåer (baserat på rimliga och dokumenterade ekonomiska uppgifter) och de föreslagna reviderade avbetalningarna är tillräckliga för att låntagaren ska kunna betala de reviderade skuldåterbetalningarna av kapitalbeloppet och räntebeloppet under tiden som den reviderade planen fortgår, och när institutet formellt har sökt bekräftelse från låntagaren att denne förstår och godtar kapitaliseringsvillkoren.</p> <p>Kapitalisering av försenade betalningar bör erbjudas selektivt i ärenden vari återhämtningen av tidigare försenade betalningar eller andra betalningar som ska göras enligt avtalet inte är möjlig och kapitalisering är det enda alternativ som är realistiskt tillgängligt.</p> <p>Instituten bör i regel undvika att erbjuda denna åtgärd till en låntagare mer än en gång, och åtgärden bör tillämpas enbart på försenade betalningar som inte överskrider en angiven storlek av det fullständiga kapitalbeloppet (vilken bör definieras i kreditinstitutets anståndsriktlinje).</p> <p>Institutet bör bedöma hur stor procentandel av försenade betalningar som kapitaliseras jämfört med återbetalningarna av kapital- och räntebelopp enligt vad som är tillräckligt och tillämpligt för låntagaren.</p>
5. Sänkning av räntenivå	Permanent (eller tillfällig) sänkning av räntesatsen (fast eller rörlig) till en rättvis och hållbar nivå.	Exponeringar med höga räntenivåer är en av de vanliga orsakerna till ekonomiska problem. En låntagares ekonomiska svårigheter kan delvis härröra från faktumet att räntenivån är överdrivet hög jämfört med låntagarens inkomst,

Anståndsåtgärd	Beskrivning	Bärkraft och andra viktiga överväganden
6. Förlängning löptid/villkorstid	av Förlängning av lånets löptid (dvs. datumet för den sista avtalsenliga amorteringen) som möjliggör en reducering av betalningsbelopp genom att betalningarna sprids ut över en längre tidsperiod.	<p>eller från faktumet att räntenivåernas utveckling, i motsats till en fast nivå, har medfört att låntagaren finansieras till en orimlig kostnad jämfört med förevarande marknadsförhållanden. I dessa fall kan en sänkning av räntenivån övervägas.</p> <p>Om överkomlighet kan uppnås enbart vid räntenivåer som underskrider risk- och kostnadsnivåerna bör detta flaggas på ett tydligt sätt.</p> <p>Denna åtgärd kan även tillämpas som en kortsiktig lösning.</p>
7. Kompletterande säkerheter	Ytterligare panträtter på obelastade tillgångar inhämtas som kompletterande säkerheter från låntagaren i syfte att kompensera för exponeringen med högre risk samt som en del av omstruktureringssprocessen.	<p>Om låntagaren är föremål för en obligatorisk pensionsålder bör villkorstidsförlängning anses vara bärkraftig enbart när institutet har bedömt och kan påvisa låntagarens förmåga att, genom sin pension eller andra verifierade inkomstkällor, göra de reviderade amorteringarna av lånet på ett överkomligt sätt.</p> <p>Villkorstidsförlängning bör anses vara bärkraftigt enbart när den överensstämmer med befintliga säkerheters livscykel eller erforderligt utbyte av befintliga säkerheter sker.</p> <p>Denna åtgärd är inte en bärkraftig fristående anståndsåtgärd eftersom den inte bidrar till att åtgärda förekomsten av försenade betalningar av ett lån. Den syftar vanligtvis till att förbättra eller helt åtgärda belåningsgradens avtalsvillkor.</p> <p>Kompletterande säkerheter kan anta flera olika former, såsom pantsättning av en kontant deposition, överlåtelse av fordringar eller en ny/kompletterande inteckning i fast egendom.</p> <p>Instituten bör noggrant värdera andra och tredje panträtter på tillgångar och personliga garantier.</p>
8. Försäljning överenskommelse/assisterad försäljning	efter Kreditinstitutet och låntagaren kommer överens om att frivilligt avyttra säkerheten/säkerheterna för att återbetala skulden delvis eller i sin helhet.	Kreditinstitutet bör omstrukturera eventuell kvarvarande skuld efter den assisterade försäljningen med en lämplig återbetalningsplan som stämmer överens med låntagarens omvärderade återbetalningsförmåga.

Anståndsåtgärd

Beskrivning

Bärkraft och andra viktiga överväganden

När det gäller anståndsåtgärder som kan kräva försäljning av egendomen vid slutet av avtalstiden bör kreditinstituten konservativt överväga framtida åtgärdsmetoder rörande eventuella underskott som kan komma att återstå efter försäljning av egendomen och hantera dessa så snart som möjligt.

När det gäller exponeringar som återbetalas genom återtagande av säkerheter vid en förutbestämd tidpunkt utgör inte återtagandet en anståndsåtgärd, såvida återtagandet inte sker tidigare än den förutbestämda tidpunkten på grund av ekonomiska svårigheter.

9. Ändring amorteringsplan

av Den befintliga amorteringsplanen i avtalet justeras till en nytt och hållbar amorteringsplan baserat på en trovärdig, aktuell och prognostiserad bedömning av låntagarens kassaflöde.

Olika återbetalningsalternativ kan omfatta:

i. Delvis återbetalning: när en betalning mot exponeringen görs, exempelvis från en försäljning av tillgångar av lägre värde än det utestående saldöt. Detta alternativ tillämpas för att nå en väsentlig reduktion av exponeringen i fråga samt möjliggöra en hållbar amorteringsplan för återstående skuldbelopp. Detta alternativ bör ges företräde framför alternativet med betalning vid kredittidens slut och upptrappningsalternativet som beskrivs nedan.

ii. Ballongbetalning eller betalning vid kredittidens slut: när den ändrade amorteringsplanen säkerställer en stor betalning av kapitalbeloppet vid ett senare datum innan lånets löptid upphör. Detta alternativ bör användas/anses vara bärkraftigt enbart under exceptionella omständigheter och när institutet vederbörligen kan påvisa att låntagarens framtida kassaflöde kommer att vara tillräckligt för att göra denna betalning.

iii. Upptrappning av betalningar: kreditinstituten bör anse att en lösning som inbegriper detta alternativ är bärkraftigt enbart när de kan säkerställa samt påvisa att det finns goda anledningar att tro att låntagaren

Anståndsåtgärd	Beskrivning	Bärkraft och andra viktiga överväganden
		kommer att ha förmåga att inkomma med större betalningar i framtiden.
10. Omvandling av valuta	När exponeringens valuta omvandlas för att överensstämja med kassaflödets valuta.	Kreditinstituten bör uttömmande förklara för låntagaren vilka valutarisker som föreligger samt ge hänvisningar till valutaomvandlingsförsäkringar.
11. Andra ändringar av avtalsvillkor	När kreditinstitutet friställer låntagaren från skyldigheterna eller villkoren i ett låneavtal på annat sätt än de som beskrivs i alternativen ovan.	
12. Refinansiering/nya kreditfaciliteter	Tillhandahållande av nya finansieringsarrangemang för att stödja återhämtningen för en låntagare som står inför problem.	<p>Detta är i regel inte en bärkraftig fristående anståndsåtgärd – den bör kombineras med andra anståndsåtgärder som bidrar till att åtgärda befintliga försenade betalningar. Den bör tillämpas endast under exceptionella omständigheter.</p> <p>Nya kreditfaciliteter som beviljas kan inbegripa pantsättning av kompletterande säkerheter. I fall som omfattar arrangemang mellan olika kreditgivare kan ett införande av avtalsvillkor som kompenserar den förhöjda risk som kreditinstitutet ådrar sig vara nödvändiga.</p> <p>Denna åtgärd lämpar sig generellt bättre för företagsexponeringar än andra typer av exponeringar. En noggrann bedömning av låntagarens återbetalningsförmåga bör göras, vilken bör involvera oberoende sektorexpertter som kan bedöma affärsplaners giltighet och tillhandahålla kassaflödesprognoser. Denna åtgärd bör anses vara bärkraftig enbart när bedömningen av återbetalningsförmåga påvisar en kapacitet att återbetala kreditfaciliteten i sin helhet.</p>
13. Skuldkonsolidering	Kombinera flera exponeringar till en enskild exponering eller ett begränsat antal exponeringar.	<p>Detta är i regel inte en bärkraftig fristående anståndsåtgärd – den bör kombineras med andra anståndsåtgärder som bidrar till att åtgärda befintliga försenade betalningar.</p> <p>Denna åtgärd är särskilt fördelaktig i situationer där kombinationen av</p>

Anståndsåtgärd	Beskrivning	Bärkraft och andra viktiga överväganden
14. Delvist eller fullständigt efterskänkande av skuld	Kreditinstitutet förverkar sin rätt att på rättslig väg återhämta en del av eller hela beloppet av den utestående skulden från låntagaren.	<p>säkerheter och säkrade kassaflöden ger en större övergripande säkerhetstäckning avseende den fullständiga skulden, exempelvis genom att minimera utflödet av likviditet eller underlätta omallokering av kassaflödets överskott mellan exponeringar.</p> <p>Denna åtgärd bör användas när kreditinstitutet godtar en "reducerad betalning enligt den fullständiga och slutliga uppgörelsen", varigenom kreditinstitutet efterskänker hela den återstående skulden om låntagaren återbetalar det reducerade beloppet av kapitalskulden inom en överenskommen tidsram.</p> <p>Kreditinstituten bör tillämpa alternativ som inbegriper efterskänkande av skuld på ett aktsamt sätt, eftersom möjligheten till efterskänkande kan medföra överdrivna risktaganden och leda till "strategiska fallissemang". På grund av detta bör kreditinstituten upprätta särskilda policyer och förfaranden för efterskänkande av skuld för att säkerställa att robusta kontroller finns etablerade.</p>